

13. Beleid

13.1 Beleidsvorming neemt vlucht in 2014 en vooral 2015

Vanaf 2014 is **veel (nieuw) beleid** ontwikkeld, dat vanaf 2015 een verdere impuls heeft gekregen...

De raad is bevoegd een zienswijze in te dienen op het regionaal risicoprofiel, regionaal beleidsplan en het (repressief) brandweerorganisatieplan. Begin 2016 zijn de raden aan zet geweest om hierop hun zienswijzen in te dienen. Op 11 maart 2016 heeft in het AB definitieve besluitvorming plaatsgevonden omtrent de verschillende documenten. De zienswijzeprocedure en besluitvorming vormden het eindpunt van een traject van twee jaar waarin een breed scala aan beleid is ontwikkeld, samengekomen in het regionaal beleidsplan 'Koers en beleid VRLN 2016-2019' en 'Repressief brandweerorganisatieplan 2.1'. De uitgangspunten voor beide documenten zijn al in een eerder stadium gelegd.

De volgende documenten (vastgesteld in AB van 9 mei 2014) dienen als bouwstenen voor het 'Repressief brandweerorganisatieplan 2.0':

- Dekkingsplan 2.0: plan waarin de voorzieningen en maatregelen zijn beschreven om aan de voor de brandweer geldende opkomsttijden te voldoen.⁶⁸
- Visie brandweervrijwilligers 2.0: visie op de positie, rol en wederzijdse verwachtingen tussen organisatie en (brandweer)vrijwilliger.⁶⁹
- Visie repressie 2.0: visie op organisatie van toekomstige repressieve brandweerorganisatie;⁷⁰

De volgende documenten vormen de bouwstenen voor het Regionaal beleidsplan:

- Wet Veiligheidsregio's: wet waarin taken en bevoegdheden van de Veiligheidsregio en specifieke vereisten aan beleidsdocumenten zijn opgenomen.
- Landelijke doelen: landelijk vastgestelde doelen van de Veiligheidsregio zoals het versterken van risicobeheersing, crisisbeheersing en bevolkingszorg.
- Omgevingsanalyse VRLN: analyse van demografisch, economische, sociale, technologische, ecologische en politieke ontwikkelingen in de regio.
- Regionaal risicoprofiel VRLN: overzicht van aanwezige risicovolle activiteiten en de soorten incidenten die zich kunnen voordoen en kunnen leiden tot een ramp, crisis of grote brand.⁷¹
- Dekkingsplan 2.0: plan waarin de voorzieningen en maatregelen zijn beschreven om aan de voor de brandweer geldende opkomsttijden te voldoen.⁷²
- Repressief brandweerorganisatieplan 2.1: plan waarin de doorontwikkeling van repressieve brandweezorg (verdeling van brandweerposten en spreiding basismateriaal) in drie modellen wordt uitgewerkt.⁷³
- Regionaal Crisisplan 2013: plan waarin de organisatie, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot rampenbestrijding en de crisisbeheersing zijn vastgelegd.⁷⁴

...waarbij discussie over het **regionaal risicoprofiel** wordt ingegeven door **verschil in beleving en geografische ligging**...

Het regionaal risicoprofiel van 2016 is een actualisatie van het regionaal risicoprofiel van 2011. Het wordt in beginsel eens in de vier jaar opgesteld en kan waar nodig jaarlijks geactualiseerd worden. Het regionaal risicoprofiel wordt gezien als "het startpunt voor een discussie over het optimaliseren van fysieke veiligheid in de regio" en "geeft richting voor de beleidskeuzes in het regionaal beleidsplan".⁷⁵

⁶⁸ Dekkingsplan Brandweer Versie 2.0, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 9 mei 2014.

⁶⁹ Ontwerpvisie brandweervrijwilligers, Veiligheidsregio Limburg-Noord, oktober 2013.

⁷⁰ Ontwerpvisie repressie, Veiligheidsregio Limburg-Noord, oktober 2013.

⁷¹ Regionaal Risicoprofiel, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 16 februari 2016.

⁷² Dekkingsplan Brandweer Versie 2.0, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 9 mei 2014.

⁷³ Repressief brandweerorganisatieplan 2.1, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 18 februari 2016.

⁷⁴ Regionaal Crisisplan 2013, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 9 april 2013.

⁷⁵ Regionaal Risicoprofiel, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 16 februari 2016: p. 6.

Ook de raden onderkennen het belang van het risicoprofiel. Het vormt de basis voor het regionaal beleidsplan (wat?), brandweerorganisatieplan (hoe?) en de gemeentelijke bijdrage (hoeveel?).⁷⁶

De raden (en ambtelijke vertegenwoordiging) zijn in speciale bijeenkomsten in positie gebracht om te benoemen welke risico's in het profiel opgenomen moeten worden. Dat is conform het uitgangspunt om de crisis- en vitale partners nadrukkelijker te betrekken bij de totstandkoming van het profiel.⁷⁷ Het beeld is dat raadsleden de neiging hebben om daarbij te focussen op dagelijkse risico's, terwijl het regionaal risicoprofiel vooral wil insteken op lage-kans-groot-effect-risico's. Bovendien doen zich in de (individuele) risicobeoordeling per gemeente verschillen voor in geografische ligging (daarbij ook kijkend naar het risicoprofiel van de aanliggende Veiligheidsregio).

...en in het **brandweerorganisatieplan** is gekozen voor lokale behoudendheid met extra preventie...

Begin 2014 zijn het dekkingsplan en de ontwerpvisies brandweervrijwilligers en repressie voor zienswijzen aan de raden voorgelegd. In het dekkingsplan is afgesproken om te voldoen aan de wettelijke norm voor de opkomsttijd en te streven naar een gemiddeld regionaal dekkingspercentage van tenminste 70%, een gemeentelijk dekkingspercentage van ten minste 50% en overschrijding van opkomsttijden te accepteren voor gebieden waar het relatieve brandrisico laag is.⁷⁸ Dit vormde het kader waarbinnen in het brandweerorganisatieplan drie modellen zijn voorgesteld.

Voorbeeld: de keuze voor model 2 in het brandweerorganisatieplan

Hoewel er uiteindelijk breed draagvlak was voor dit model, is het beeld dat model 3 in regionaal perspectief optimaler was. Dit model pleit voor minder maar robuustere brandweerposten en is optimaler vanuit het oogpunt van dekkingsgraad en bedrijfsvoering. Als één van de nadelen is echter aangemerkt dat het "leidt tot veel negatieve aandacht (sluiten posten) en tot grote onrust en weerstand bij de tweehonderd vrijwilligers in de negen posten die gesloten of samengevoegd worden".⁷⁹ In model 2 blijven de kazernes en daarmee de positie van de vrijwilligers ongewijzigd, wat dit model politiek aantrekkelijk maakt.

De bestuurlijk behouden keuze heeft gemeenten wel gedwongen om voor de 'witte vlekken' (dunbevolkte gebieden en kleine woonkernen) extra in te zetten op preventie en aanvullende maatregelen. Het gaat om de gemeenten Bergen, Venray, Nederweert en Roerdalen. Hier is gekozen voor structurele inzet op het programma 'Brandveilig Leven'.⁸⁰ Dit omvat een geheel aan activiteiten die tot doel hebben de fysieke en sociale veiligheid van verschillende doelgroepen in hun eigen omgeving te verbeteren. Het beoogde effect is dat hierdoor minder branden ontstaan, deze eerder worden ontdekt (rookmelders) en dus minder repressie noodzakelijk is. Met name de raad van Roerdalen heeft ervoor geijverd dat Brandveilig Leven integraal onderdeel is van het brandweerorganisatieplan. Ook de gemeente Venray heeft alleen willen instemmen onder de voorwaarde van de inzet op Brandveilig Leven en de inzet van een extra SIV (Snel Interventie Voertuig).

...en het **regionaal beleidsplan** wordt gezien als te zeer gericht op de rode kolom.

Het regionaal beleidsplan geeft woorden aan de beoogde multi-samenwerking binnen de VRLN, tussen de gemeenten, de brandweer, GHOR/GGD en de politie. In het regionaal beleidsplan zijn drie speerpunten benoemd:

- a. De VRLN als *risicogerichte organisatie*: Door sturing op risico's en continue omgevingsanalyse kunnen we onze inspanningen beter richten (effectiviteit).
- b. De VRLN als *vraaggerichte organisatie*: Elke vraag gaat eigenlijk over een risico...we helpen de klant het liefst voordat hij de vraag stelt.

⁷⁶ De hoeveelheid inzet die per gemeente wordt verwacht op basis van het risicoprofiel wordt omgezet in een percentage. Dit percentage bepaalt het aandeel van de Algemene uitkering dat een gemeente ontvangt en vormt de basis voor kostenverdeelsleutel veiligheid.

⁷⁷ Regionaal Risicoprofiel, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 16 februari 2016: p. 9.

⁷⁸ Dekkingsplan Brandweer Versie 2.0, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 9 mei 2014: p. 18.

⁷⁹ Repressief brandweerorganisatieplan 2.1, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 18 februari 2016: p. 15.

⁸⁰ Ten opzichte van het repressief brandweerorganisatieplan 2.0 is Brandveilig Leven expliciet opgenomen in het voorstel (hoofdstuk 6) van het repressief brandweerorganisatieplan 2.1: "Blijf in het programma Brandveilig Leven extra uitvoering geven aan het verhogen van de brandveiligheid in de gemeenten met gebieden met een lage dekkingsgraad" (p. 21).

- c. De VRLN als *informatiegestuurde organisatie*. We maken op een slimme manier informatie levend en versterken hiermee de betrouwbare en deskundige informatiepositie van de brandweer en de crisisorganisatie.⁸¹

Bij de totstandkoming van het plan zijn raden en ambtelijke vertegenwoordiging van de gemeenten in speciale bijeenkomsten geconsulteerd. De voornaamste gevoeligheid was – blijkend uit de zienswijzen van gemeenten – gelegen in het aanvankelijk monodisciplinaire karakter van het regionaal beleidsplan. Het plan zou te veel gericht zijn op de rode kolom, met (ogenschijnlijk) minder aandacht voor de doelen van de overige partners binnen de crisisbeheersing en rampenbestrijding. Hierbij past de nuancering dat het beleidsplan ook specifiek dient in te gaan op de werkzaamheden van de brandweer.⁸² Het AB heeft besloten om een structuurwijziging door te voeren waarmee de multidisciplinaire (gemeenschappelijke) doelen voorop zijn komen te staan.⁸³ Concreet betekent het dat de doelen van de risicogerichte, vraaggerichte en informatie gestuurde (multidisciplinaire) *crisisbeheersing* voorop staan, waarna een nadere uitwerking volgt van de doelen van de *brandweer*.

Lokaal beleid van gemeenten volgt primair het regionaal beleid van de VRLN op fysieke veiligheid.

Als gevolg van het verplichte karakter van – en de bij wet overgedragen beleidstaken aan – de Veiligheidsregio is de beleidsruimte van gemeenten op het gebied van fysieke veiligheid beperkt. Naast het regionale beleid van de VRLN hebben gemeenten (in wisselende mate) ook lokaal veiligheidsbeleid. Dit heeft met name betrekking op openbare orde en sociale veiligheid. Uitgezonderd de lokale accenten die met het programma Brandveilig Leven worden aangebracht, volgt lokaal beleid op het gebied van fysieke veiligheid (brandweer en rampenbestrijding) het regionale beleid. Het integraal veiligheidsbeleid van gemeenten verwijst bijvoorbeeld naar het regionaal beleidsplan van de VRLN en sluit hier idealiter op aan (werkt aanvullend).

13.2 Vertaling van beleidskeuzes in planning-en-controldocumenten

Vertaalslag van beleidskeuzes naar planning-en-controldocumenten is onderwerp van gesprek...

De beleidskeuzes vragen om een vertaling in planning-en-controldocumenten: wat is de relatie tussen gemeentelijke bijdragen en prestaties van de VRLN om het gestelde veiligheidsniveau te realiseren? Die vertaling is voor gemeenten tot op heden nog onvoldoende te maken. Mede omdat gemeenten en de VRLN nog zoekende zijn naar het gewenste informatieniveau in balans met de administratieve lastendruk voor de VRLN. Het uitstellen van de realisatie van de producten- en dienstencatalogus is hiervoor illustratief.

...waarbij de VRLN onvoldoende politiek-bestuurlijke keuzeknoppen presenteert.

Er is ook sprake van een fundamentele punt: veel gemeenten constateren dat de VRLN het veiligheidsniveau nog teveel als vaststaand gegeven presenteert vanuit haar intrinsieke motivatie hierop zo goed mogelijk te presteren (professionele standaard). Gemeenten hebben echter behoefte aan meer inzicht in de politiek-bestuurlijke keuzeknoppen om de discussie over de meerwaarde van een incrementele verhoging of verlaging van het veiligheidsniveau in relatie tot de gemeentelijke bijdrage (en andere ambities) te kunnen voeren. Een mogelijke oplossing wordt gezien in een regionaal basispakket (op basis van wettelijke taken) met mogelijkheid tot lokaal maatwerk (op niet-wettelijke taken). Dit modulaire aanbod kan op basis van het specifieke ambitiesniveau per gemeente worden bepaald. Hierbij wordt echter wel een harde voorwaarde gesteld: het mag niet ontaarden in een cafetariamodel. Hiermee zou de basis onder een effectieve en efficiënte regionale organisatie worden weggeslagen.

⁸¹ Koers en beleid VRLN 2016-2019, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 11 maart 2016: p. 4.

⁸² Wet veiligheidsregio's artikel 14, lid 2f.

⁸³ Brief 'Zienswijze raad', Veiligheidsregio Limburg-Noord, 24 maart 2016.

De VRLN spant zich in om de planning-en-controldocumenten **naar wens van gemeenten** in te richten...

De programmabegroting van 2015 (na de gekantelde begroting) is de eerste begroting op basis van de uitgangspunten van de harmonisatie van de begroting. In de begroting is een omslag gemaakt van input-naar outputsturing: wat willen de gemeenten bereiken, wat gaat de VRLN daarvoor doen en wat kost dit? De VRLN ziet programmabegroting 2015 als "een belangrijke stap in het traject naar externe gerichtheid van de organisatie waarbij behoeften van opdrachtgevers en klanten centraal staan".⁸⁴

Met de programmabegrotingen 2016 en 2017 zijn nieuwe stappen gezet in dit traject. De opzet en indeling van de begroting 2016 is gebaseerd op de nog te verschijnen producten- en dienstencatalogus en opgebouwd langs de 3W-vragen. De VRLN blijft zich richten op het realiseren van een (product)begroting die optimaal aansluit op en bij de behoeften van de gemeenten. Zowel in de begroting van 2016 als van 2017 benadrukt de VRLN "in de komende jaren per programma en programmaonderdeel een meer uitgebreide toelichting en onderbouwing op te nemen, waar mogelijk in producten en diensten en in kosten daarvan".⁸⁵

...maar de **doelstellingen** van de VRLN zijn **onvoldoende specifiek** geformuleerd...

Het strategische doel van de VRLN is zowel in 2016 als 2017 geformuleerd als het "behalen van gezondheidswinst en bijdragen aan het voorkomen van en adequaat bestrijden van branden en incidenten in de regio".⁸⁶ De operationele jaardoelen per programma waren in de begroting 2016 niet *specifiek* geformuleerd en vragen om 'ontcijfering' door de lezer. Ook de antwoorden op de 3W-vragen zijn over de gehele linie nog tamelijk summier. De VRLN onderkent deze tekortkomingen. In de begroting is bovendien nauwelijks samenhang waarneembaar tussen de onderwerpen publieke gezondheid en veiligheid. Ook ontbreekt het inzicht in de verbondenheid tussen inzet op preventie en behaalde winst op het gebied van repressie. Dit wordt mede veroorzaakt doordat de VRLN uitgaat van standaardnormen en bijbehorende tarieven die niet gebaseerd zijn op aantallen (bijvoorbeeld bij gebruikersvergunningen).

In de programmabegroting 2017 zijn voor het eerst meetbare indicatoren opgenomen, waardoor in het jaarverslag voor het eerst resultaten kunnen worden getoetst, hoewel de relatie met doelstellingen veelal mist.⁸⁷ De indicatoren zijn veelal meer gericht op *input* en *output* dan op *outcome*.

*Voorbeeld: doelstelling en indicator Gemeentelijke processen*⁸⁸

Aan het programma 'Gemeentelijke processen' (paragraaf 3.4.3. van de begroting 2017) is de volgende doelstelling verbonden: "Snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers belast met gemeentelijke processen crisisbeheersing."

Hieraan worden de volgende indicatoren verbonden:

- Van de functionarissen binnen de Oranje kolom die actief zijn binnen de multidisciplinaire teams neemt iedere functionaris minimaal 1x per jaar deel aan een multidisciplinaire bijscholing en oefening.
- Elke functionaris binnen de Oranje kolom neemt minimaal 1x per jaar deel aan een monodisciplinaire opleiding en oefening.
- Alle nieuwe functionarissen welke binnen de Oranje kolom actief zijn, volgen een startbekwaamheidstraject voor de functie die zij gaan uitoefenen.

De indicatoren richten zich meer op 'input' en minder op de maatschappelijke opbrengst van het werk van de Oranje kolom.

Over het algemeen zijn de indicatoren wel voorzien van een streefwaarde, maar niet van een nulmeting. De indicatoren zijn bovendien slechts gericht op de nabije toekomst en niet op de ambities voor de verdere *toekomst* (bijvoorbeeld 2019).

⁸⁴ Ontwerp nieuwe programmabegroting 2015, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 5 december 2014: p. 4.

⁸⁵ Begroting Veiligheidsregio Limburg-Noord 2016 (7 april 2015: p. 3) en Begroting 2017 (8 juli 2016: p. 3).

⁸⁶ Begroting Veiligheidsregio Limburg-Noord 2016 (7 april 2015: p. 8) en Begroting 2017 (8 juli 2016: p. 9).

⁸⁷ De vorm en inhoud van deze indicatoren is nog niet met gemeenten afgestemd. De verdere doorontwikkeling vindt wel gezamenlijk plaats.

⁸⁸ Begroting 2017, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 8 juli 2016: p. 37.

...waardoor **planning-en-controldocumenten van gemeenten** summier over de VRLN rapporteren...

In de paragraaf verbonden partijen van de gemeentebegrotingen is de informatie over de VRLN over de gehele linie tamelijk summier. Elke gemeente heeft opgenomen welk openbaar belang met de VRLN gediend wordt, waarmee de doelstelling van de VRLN vermeld is. Slechts enkele gemeenten hebben ook de doelstelling van de gemeente met deelname aan de VRLN benoemd.

Voorbeeld: visie gemeente Peel en Maas

"De Veiligheidsregio Limburg-Noord moet een coördinerende en uitvoerende rol vervullen op het gebied van veiligheid, gezondheid en diverse specifiek bepaalde onderwerpen. Het uitgangspunt is dat door het onderbrengen van die bepaalde taken bij de Veiligheidsregio efficiency voordelen behaald kunnen worden."⁸⁹

De paragraaf biedt over het algemeen geen meerjarig inzicht in het verloop van budgetten en prestaties over meerdere boekjaren (doelmatigheid). Een minderheid van de gemeenten neemt actuele inhoudelijke ontwikkelingen omtrent de VRLN op in de paragraaf. De gemeente Peel en Maas is een voorbeeld van een gemeente die dat wel doet, hoewel vooral wordt ingegaan op financiële ontwikkelingen (harmonisaties).⁹⁰ Geen enkele gemeente rapporteert tot op heden (cijfermatig) over de mate van doelbereik met de VRLN (doeltreffendheid). Dit hangt samen met het feit dat de prestatie-indicatoren nog sterk in ontwikkeling zijn. De gemeente Venlo vormt een uitzondering waar het gaat om het rapporteren over financiële, maatschappelijke en bestuurlijke risico's en beheersingsmaatregelen (risicomanagement).⁹¹

Gemeenten worden kortom niet op alle onderdelen in staat gesteld om adequaat te rapporteren. Tegelijkertijd kan geconstateerd worden dat gemeenten die in de paragraaf verbonden partijen summier rapporteren over de VRLN over het algemeen met eenzelfde kwaliteit rapporteren over andere gemeenschappelijke regelingen.

...en **beoordeling van de dienstverlening van de VRLN lastig is voor gemeenten.**

Door dit gebrek aan specificiteit, meetbaarheid en tijdgebondenheid is (door gemeenten) niet of nauwelijks een oordeel te vellen over hoe acceptabel en realistisch doelstellingen zijn. Dat terwijl gemeente(rade)n aangeven behoefte te hebben aan beter meetbare en zichtbare resultaten, met een koppeling naar de gemeentelijke bijdrage, in bijvoorbeeld een producten- en dienstencatalogus.

⁸⁹ Begroting 2017, gemeente Peel en Maas, oktober 2016: p. 103.

⁹⁰ Begroting 2017, gemeente Peel en Maas, oktober 2016: p. 103-104.

⁹¹ Bijlage Maatschappelijke Partners Begroting 2017-2020, gemeente Venlo, 4 november 2016: p. 10-13.

14. Dienstverlening

Gemeenten zijn overwegend tevreden over taakuitvoering van de VRLN in de 'warme' (crisis)fase...

Over de gehele linie van gemeenten bezien staat één ding buiten kijf: de regionalisering was nodig. Geen enkele gemeente zou terug willen naar uitvoering op gemeentelijk of districtsniveau. Het uitgestrekte gebied dat Limburg Noord- en Midden omvat, vraagt om een krachtige organisatie van veiligheid. De professionaliteit van de VRLN staat daarbij niet ter discussie, zeker niet bij gemeenten die een groot incident hebben meegemaakt en het systeem in werking zagen. De capaciteit en expertise- en klankbord-functie van de VRLN worden gewaardeerd door gemeenten. De algehele opinie van gemeenten is dat de continuïteit met een regionale voorziening beter gedekt is dan met een lokale voorziening. Er is bij gemeenten ook erkenning voor de kwaliteitsslag (professionalisering) die de VRLN in haar interne organisatie heeft gemaakt.

...hoewel in de preparatiefase spanning bestaat tussen het objectieve en subjectieve veiligheidsniveau...

Tegelijkertijd ontstaat er spanning wanneer op basis van het regionaal risicoprofiel en een effectieve en efficiënte allocatie van materieel keuzes worden gemaakt die niet aansluiten op de specifieke behoeften van een individuele gemeente. Voorbeelden hiervan zijn:

- a. de brandweerboot (van Gennep) is omwille van regionale dekkingsargumenten naar een andere gemeente verplaatst;
- b. de tweede tankautospuiter (van Gennep) is vervangen door een Snel Interventie Voertuig (SIV);
- c. de duikploeg (van Bergen) is vervangen door een oppervlaktereddingsteam. Hierna resteert nog één duikteam (in Weert), dat ter discussie staat gelet op de geringe objectieve bijdrage (aantal operaties) aan het veiligheidsniveau.

De nabijheid van bovenstaande voorzieningen in de nabijheid van de gemeente geeft een gevoel goed bediend te (kunnen) worden. Andere keuzes daarin beïnvloeden het oordeel over de feitelijke dienstverlening en hebben een negatief effect op het gevoel van veiligheid (subjectieve veiligheid).

...en er ten aanzien van de 'koude' beheerfase wisselende beelden bestaan over geleverde prestaties...

Het wel of niet halen van aanrijtijden is een frequent punt van discussie. Dit komt voort uit het gegeven dat het dekkingpercentage van de brandweer in sommige gebieden lager is dan 50%. De bestuurlijke ambities qua opkomstpercentages worden voor de gemeenten Bergen, Nederweert en Roerdalen niet gehaald (respectievelijk 37,9%, 23,2% en 20,5%).⁹² Juist in deze gemeenten wordt daarom meer ingezet op preventie, bijvoorbeeld door de intensieve inzet van het programma Brandveilig Leven. Dat past bij de nadrukkelijke stellingname in het brandweerorganisatieplan dat de keuze voor het behoud van de 31 posten impliceert dat de posten een belangrijke rol spelen in brandveilig leven, of het leveren van input voor de informatiegestuurde brandweer.⁹³

Het beeld is echter dat preventietaken onvoldoende worden opgepakt, of ten minste niet goed inzichtelijk is in hoeverre deze worden opgepakt. De controle van gebruikersvergunningen heeft in 2015 voor 30% plaatsgevonden en in 2016 voor 0% plaatsgevonden, als gevolg van een gebrek aan mankracht. Dit is een mogelijk (niet vooraf gecommuniceerd) effect van de bezuinigingen van de afgelopen jaren. Er is ook ongenoegen over het feit dat het aantal bouwvergunningen dat wordt afgegeven al jaren afneemt, terwijl het bedrag dat gemeenten aan de VRLN betalen voor controles niet is veranderd. Dit versterkt het beeld dat de VRLN meer aanbod- dan vraaggericht is. Er zijn namelijk ook gemeenten die gezien eerdere investeringen in (het gedachtegoed van) Brandveilig Leven, kritisch zijn op de extra kosten die verbonden zijn aan de intensivering van dit programma.

⁹² Repressief brandweerorganisatieplan 2.1, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 18 februari 2016: p. 14.

⁹³ Repressief brandweerorganisatieplan 2.1, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 18 februari 2016: p. 13.

...met twijfel over en een gebrek aan inzicht in het **effect van meer inzet op preventie**.

Vooraf gemeenten waar relatief grote inzet is op het programma Brandveilig Leven stellen hardop de meer fundamentele vraag of activiteiten op het gebied van brandpreventie daadwerkelijk een effect hebben op het aantal uitrukken. Dat effect is nu niet inzichtelijk. Enkele gemeenten schatten in dat de preventietaken door andere organisaties 'goedkoper' uitgevoerd zouden kunnen worden. Tegelijkertijd is het door het gebrek aan inzicht niet hard te maken en is de afweging 'zelf doen, samen doen of uitbesteden' moeilijk te maken.

De **sociaal-maatschappelijke functie van de brandweer** vraagt blijvend om aandacht...

In zijn dienstverlening is de VRLN sterk afhankelijk van de inzet van de vele vrijwilligers.

Illustratie belang vrijwilligers

In 2016 beschikte de VRLN over 60 etmaalmedewerkers, 60 repressief inzetbare dagdienstmedewerkers en 800 vrijwilligers.⁹⁴

De inzet van vrijwilligers houdt de Veiligheidsregio betaalbaar en is essentieel voor een duurzame toekomst. Er zijn echter wisselende geluiden over de binding tussen lokale brandweerposten en de VRLN.

Er zijn posten die de nabijheid van de VRLN ervaren, maar ook posten die de VRLN als meer op afstand ervaren. De posten hebben liever contact met de vier (meer operationele) teamleiders dan met het management binnen de VRLN. De afstand wordt concreet gevoeld bij opleidingen die niet aansluiten op de behoeften van vrijwilligers, besluiten over (nieuw) materieel die lang op zich laten wachten en het onvoldoende creëren van draagvlak ten aanzien van uitruktijden. Ook de verandering van de aard van het werk leidt niet bij alle vrijwilligers tot enthousiasme: 'moeten we nu ook preventietaken gaan doen?'

...waarbij de VRLN **aandacht** heeft voor de noodzaak van behoud van **lokale binding**...

Het risico van de regionalisering was dat vrijwilligers minder deel gaan uitmaken van de gemeentelijke setting. Dit terwijl de vrijwilligers behoefte hebben aan lokale verankering, onder andere door een bijdrage aan gemeentelijke evenementen. Enkele gemeenten hebben ervaren dat de VRLN op dit gebied niet altijd thuis geeft. Daarbij zien zij echter ook dat het eigen bestuur zelf afstand heeft tot de vrijwilligers en daarmee niet voor binding zorgt. De meeste gemeenten zijn van mening dat wanneer zij bij de VRLN tijdig en nadrukkelijk vragen om inzet voor lokale activiteiten dit door de VRLN mogelijk wordt gemaakt. Ondersteunend hieraan organiseren enkele gemeenten zelf bindingsavonden voor de eigen posten om de lokale binding te behouden.

...en de VRLN steeds meer inzet op **verbinding** van lokale **vrijwilligers** aan de **regionale organisatie**.

Naast het belang van lokale binding bestaat bij vrijwilligers ook de behoefte aan binding aan en aandacht vanuit de regionale organisatie. De VRLN investeert steeds meer in de relatie met vrijwilligers. Dit leidt ertoe dat in toenemende mate in de 'wij-vorm' wordt gesproken als het over de VRLN gaat. Gemeenten en de VRLN zien discussies over locaties van brandweerkazernes (en het aantal uitrukken) als belangrijkste knelpunt in de binding en werving van vrijwilligers.

⁹⁴ Repressief brandweerorganisatieplan 2.1, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 18 februari 2016: p. 4.

15. Ketensamenwerking

15.1 Oranje kolom

Door gemeentelijke processen regionaal te organiseren in de Oranje kolom is de rol van **gemeenten** in de veiligheidsketen **geprofessionaliseerd...**

Sinds 1 december 2013 zijn de voorbereiding en nazorg van crises en calamiteiten (gemeentelijke processen) regionaal georganiseerd binnen de zogenaamde Oranje kolom. Daartoe is een deel van de regionale VRLN-begroting beschikbaar. Gemeenten hebben de Oranje kolom de afgelopen 1,5 jaar geprofessionaliseerd:

- a. alle betrokkenen vanuit de gemeenten (burgemeesters, gemeentesecretarissen en ambtenaren openbare orde en veiligheid (AOV'ers)) hebben hun eigen rol;
- b. er zijn trainingen voor de betrokken per gemeente (afgestemd op piketregeling);
- c. er zijn duidelijke opschalingsprotocollen;
- d. het versterken van de samenwerking met het Bureau Crisisbeheersing van de VRLN.

...en is er tevredenheid over het **functioneren van crisisbeheersing** (in voorbereiding op de 'warme fase')...

De organisatie en professionalisering van de gemeentelijke processen binnen de Oranje kolom heeft de samenwerking tussen gemeenten verbeterd. Bijvoorbeeld door:

- a. het gezamenlijk organiseren van taken;
- b. het instellen van harde piketten en;
- c. advisering in het Commando Plaats Incident (CoPI) en Regionaal Operationeel Team (ROT).

De meerwaarde van het regionaal organiseren van gemeentelijke processen in Oranje kolom ligt vooral in de (groot)regionale samenwerking bij het ontwikkelen van plannen en het uitwerken van werkprocessen. Hierbij speelt het AOV-overleg een centrale rol, waarbinnen een regionaal team van ambtenaren eigenaar is van een (uit te werken) werkproces. De proceseigenaren leggen daarbij, waar nodig, ook effectief verbinding met medewerkers van de brandweer en de GHOR (van de VRLN). Het AOV-overleg functioneert naar tevredenheid als platform voor de voorbereiding op de 'warme fase'. Er bestaat echter onduidelijkheid over de functie van het overleg in de (regionale) beleidsvoorbereiding en –besluitvorming ('koude fase') (zie hoofdstuk 11, Ambtelijke governance).

...en de **(sub)regionale invulling van piketdiensten...**

Bij invulling van piketdiensten binnen de Oranje kolom is gekozen voor differentiatie in schaalniveau (lokaal, subregionaal en (groot)regionaal). In het Regionaal Crisisplan van de VRLN worden de organisatie, verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden in het kader van de rampenbestrijding beschreven.⁹⁵ Gemeenten zijn het erover eens dat het invullen van (sub)regionale piketdiensten bijdraagt aan een kwalitatief hoogwaardige Oranje kolom. Door regionale piketdiensten wordt het steeds minder belangrijk of 'je eigen adviseurs' direct betrokken zijn; piket op basis van expertise. Ook werken door trainingen en gezamenlijk oefenen op de opschalingsprotocollen en rolverdeling tussen betrokkenen in de regel goed.

...hoewel **spanning** bestaat tussen **regionale piketdiensten** en **kennis van lokale context**.

Sommige burgemeesters in crisissituaties bij voorkeur geïnformeerd worden door adviseurs vanuit de eigen gemeente. Bijvoorbeeld als het gaat om crisiscommunicatie, waarbij kennis van de lokale context een belangrijke rol speelt. Echt-Susteren heeft daarom gekozen om (op eigen kosten) naast de regionale invulling van piketdiensten binnen de Oranje kolom lokale kennis te organiseren. Er is binnen de piketdienst wel altijd een regionale adviseur beschikbaar en adviseurs nemen contact op met de lokale adviseur om diens beschikbaarheid na te gaan.

⁹⁵ Regionaal Crisisplan 2013, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 9 april 2013.

De **operationele prestaties** van de Oranje kolom bij incidenten kunnen worden verbeterd...

De operationele prestaties van de Oranje kolom zijn recent getoetst door de Inspectie Veiligheid en Justitie. De inspectie concludeert in haar rapport dat operationele prestaties van de Oranje kolom voor verbetering vatbaar zijn.⁹⁶ Uit de evaluatieverslagen van de systeemtesten komt naar voren dat de Oranje kolom wisselend presteert. Met name de uitvoering van de tijdige alarmering, de opkomsttijden van het CoPI, de taakuitvoering door het team bevolkingszorg en het informatiemanagement behoeven volgens rapport verbetering. Kantekening hierbij is dat het rapport gebaseerd is op een incident in 2014 en dat inmiddels de verbeterpunten uit het Inspectierapport zijn geïmplementeerd.

...en de **samenwerking tussen partners in de veiligheidsketen** verloopt niet altijd soepel

Bij gemeenten is er behoefte aan meer samenwerking tussen partners in de veiligheidsketen. Gemeenten willen in het veiligheidsbeleid meer ruimte voor preventie en nazorg. Uit de gesprekken (zowel ambtelijk als bestuurlijk) blijkt dat het beeld bestaat dat het zwaartepunt bij crisisbeheersing en -bestrijding te veel ligt op repressie en minder op andere facetten, zoals preventie en nazorg (ofwel de gemeentelijke processen). Bij oefeningen en/of calamiteiten communiceren partners in de veiligheidsketen bovendien niet in alle gevallen voldoende met actoren van de gemeenten.

15.2 RUD Limburg-Noord

Ondanks dat **samenwerking tussen Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord en de VRLN** nog in de kinderschoenen staat...

Op het gebied van preventie en externe veiligheid raken de taken en verantwoordelijkheden van de RUD Limburg-Noord (RUDLN) en de VRLN elkaar. De afgelopen jaren is er in geringe mate sprake geweest van afstemming tussen de RUDLN en de VRLN. De oorzaak hiervoor ligt vooral in het feit dat beide organisaties veel energie hebben gestoken in het eigen vormings- en ontwikkelproces. Bij de VRLN lag de nadruk op het verstevigen van de interne beheersing ('in control krijgen van organisatie'), terwijl bij de RUD de discussie over de landelijke verplichting tot omvorming van de netwerkorganisatie tot gemeenschappelijke regeling ('netwerkorganisatie nieuwe stijl') hoog op de agenda stond.

...komt recent de **communicatie en afstemming** tussen de VRLN en de RUDLN op gang...

Op een aantal terreinen zijn er raakvlakken tussen taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de VRLN en de RUDLN. Dit betreft de vergunningverlening voor en controle van de bebouwde omgeving en de brandveiligheid bij het ontwerp en gebruik van gebouwen. Deze raakvlakken stimuleren de afstemming tussen de VRLN en de RUDLN, die als volgt vorm heeft gekregen:

- a. sinds 2016 wordt de VRLN door partners op het gebied van VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving), waaronder de RUDLN, uitgenodigd voor overleggen tussen lijnmanagers;
- b. de VRLN wordt door de RUDLN betrokken bij het uitvoeren van gezamenlijke probleemanalyses;
- c. binnen de kennisgroep Externe veiligheid wordt ook de VRLN uitgenodigd;
- d. in oktober 2016 is een werkgroep gevormd met medewerkers van de gemeenten, RUDLN en de VRLN waar alle takenpakketten zijn bekeken. Dit met als doel te inventariseren op welke thema's afstemming moet worden gezocht en op welke thema's de RUDLN en de VRLN zelfstandig kan opereren.

...wat een positieve bijdrage levert aan het wegnemen van bestaande **onduidelijkheid over taken en verantwoordelijkheden**.

De MER-gemeenten (Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen) hebben de preventieve taken (adviesgeving externe veiligheid en toezicht op lichte objecten) in 'eigen huis' georganiseerd. De gemeente Venray heeft een deel van de preventieve taken ondergebracht bij de VRLN en een deel 'in eigen huis' gehouden. Dit leidt dikwijls tot onduidelijkheden bekostiging tussen deze gemeenten en de VRLN. Deze onduidelijkheid proberen de MER-gemeenten, RUDLN en VRLN op te lossen in een gezamenlijk overleg (twee keer per jaar). Mogelijk komt deze discussie in toekomst verder op scherp te staan door de beoogde omvorming van de RUD naar een gemeenschappelijke regeling.

⁹⁶ Staat van rampenbestrijding, regiobeeld Limburg Noord, Inspectie Veiligheid en Justitie, 7 december 2016.

15.3 Ambulancezorg

Ondanks dat de **GHOR en AmbulanceZorg** elkaar weten te vinden in de **crisisbeheersing**...

De (private) AmbulanceZorg maakt onderdeel uit van de Veiligheidsdirectie VRLN. De AmbulanceZorg heeft de meeste afstemming met de GHOR over de voorbereiding op crises en calamiteiten ('warme fase'). Met het oog op crisisbeheersing en -bestrijding heeft de directeur AmbulanceZorg een piketdienst tijdens crises. De GHOR maakt in relatie tot de geneeskundige aspecten van crisisbeheersing gebruik van de kennis en kunde van de (medewerkers van) AmbulanceZorg.

...is **verbetering van samenwerking** mogelijk met de rode kolom bij **grootschalig optreden** en met **GGD** binnen de witte kolom...

Door AmbulanceZorg wordt de GGD als een gesloten organisatie ervaren die erg denkt vanuit de 'eigen kolom'; tekort aan samenwerking binnen de witte kolom. Binnen de zorgketen benaderen partners (waaronder de GGD) AmbulanceZorg vrijwel uitsluitend als logistieke organisatie bij acute zorgbehoeften. Binnen de witte kolom staat AmbulanceZorg open voor vergaande samenwerking en kennisuitwisseling; medewerkers van AmbulanceZorg kunnen breed worden ingezet binnen het werkveld Publieke gezondheid. Dit ligt ten grondslag aan de visie om ambulanceposten weer in kernen te positioneren.

...waarbij **multifunctionele kazernes** een belangrijke katalysator kunnen zijn van ketensamenwerking.

Door het werken met multifunctionele kazernes leren medewerkers uit verschillende kolommen elkaar beter kennen en leren ze van elkaars praktijk. Bij crises en calamiteiten hebben medewerkers hierdoor scherper op hun netvlies welke handelingen ze moeten verrichten voor elkaars kolommen. In Gennep is een gecombineerde ambulance- en brandweerpost. Deze multifunctionele kazerne was een driejarige *pilot* en wordt vermoedelijk structureel behouden.⁹⁷ Vanuit de VRLN en haar partners wordt bij positionering van brandweerkazernes/ambulanceposten in toenemende mate gedacht vanuit een regionaal perspectief. Echter, de rol van gemeenten (en/of gemeenteraden) werkt in dit soort discussies vaak vertragend; gemeenten zijn vooral bezig met het behouden van een post in de eigen gemeente (zie hoofdstuk 13, Beleid).

⁹⁷ In de discussie over het behoud van deze post speelde mee dat verzekeraars de volledige Ambulancezorg financieren; verzekeraars vonden de ambulancepost in Gennep te duur en het zou teveel ten koste gaan van de dekkinggraad in 'het zuiden'.

Nota van Bevindingen

Deel C: Normenkader en
beoordeling

In dit deel van de Nota van Bevindingen, zijn de deelvragen beantwoord aan de hand van een beoordeling van de normen die bij de deelvragen zijn geformuleerd. De onderbouwing voor de beoordeling is te vinden in Deel A en B van de Nota van Bevindingen. De relatie tussen de normen en de hoofdstukken uit de Nota van Bevindingen is in onderstaande tabel weergegeven.

Hoofdstuk Nota van Bevindingen	Corresponderende deelvragen en normen
<i>Deel A: Governance</i>	
8. Besturingsstructuur	2, 6
9. Bestuurlijke governance	3 (a, b, d), 4 (b), 5 (b) 9, 12 (a.i, a.ii, b, c), 13 (c, d), 14 (a, b)
10. Politieke governance	3 (a, b, c), 4, (a) 5 (a), 7, 9, 11, 12 (a.iii, b, c), 14 (c, d), 15, 16
11. Ambtelijke governance	2, 9, 12 (a.iv), 13 (d), 14 (a)
<i>Deel B: Functioneren</i>	
12. Financiën	10, 11, 13
13. Beleid	1, 7, 11, 13 (a, b), 14, 15 (a)
14. Dienstverlening	8, 9
15. Ketensamenwerking	1 (d), 8, 9

Tabel 4: Relatie tussen de normen en de hoofdstukken uit de Nota van Bevindingen

Uit de tabel blijkt dat de beoordeling van sommige normen gebaseerd is op de bevindingen uit meerdere hoofdstukken.

Per norm is beoordeeld in welke mate hieraan is voldaan, op de volgende wijze 'gescoord':

- geheel voldaan;
- in grote mate voldaan;
- in beperkte mate voldaan;
- niet voldaan.

Sturing

Deelvraag 1: Zijn de doelstellingen en taken van de Veiligheidsregio Limburg-Noord duidelijk geformuleerd?

Normen	Beoordeling
a. De doelstellingen zijn aantoonbaar specifiek, tijdgebonden en meetbaar geformuleerd.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> De doelstellingen per beleidsprogramma zijn veelal nog te algemeen geformuleerd. Er zijn recent stappen gezet in concretisering door (een summiere uitwerking van de) 3W-vragen (begroting 2016) en indicatoren (begroting 2017). De relatie tussen doelen en indicatoren wordt nog als onvoldoende en niet gedragen beoordeeld. Evenals de relatie tussen gemeentelijke bijdragen en doelen.
b. De doelstellingen zijn realistisch en acceptabel geformuleerd.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Het bestuur (AB) heeft dit als afdoende beoordeeld. Door de raden is op dit niveau geen oordeel geveld, door de historische focus op financiële beheersing van de Veiligheidsregio Limburg-Noord en gebrek aan kennis en expertise.
c. Er is per doelstelling een nulmeting en streefwaarde vastgesteld om doelbereik te monitoren.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Zie ook oordeel onder a. Meeste indicatoren wel voorzien van streefwaarde, maar niet van een nulmeting. Hierdoor zijn doelen beperkt meetbaar/interpretabel.
d. Er bestaat inzicht in eventuele onderlinge conflicten tussen meegegeven doelstellingen.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Vooraf zijn geen expliciete doelen aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord meegegeven. Er is slechts sprake geweest van (politiek-bestuurlijke) verwachtingen. Gaandeweg is de samenhang en mogelijke spanning tussen doelen onvoldoende voor het voetlicht gebracht.

- e. Er bestaat inzicht in de mate van benodigde beleidsharmonisatie om doelstellingen te kunnen realiseren. *Niet voldaan.*
 Als gevolg van de wettelijke overdracht van beleid aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord, het fasegewijze overgangsproces, niet geharmoniseerde toetreding ('niet schoon door de poort') en ontbreken van een nulmeting is nooit expliciet vastgesteld of en in hoeverre sprake moest zijn van beleidsharmonisatie.

Deelvraag 2: Is gelet op deze doelstelling en taken, de sturing binnen de Veiligheidsregio Limburg-Noord in de dagelijkse praktijk duidelijk geregeld?

Normen	Beoordeling
a. De inrichting van de sturing binnen de Veiligheidsregio past binnen de wettelijke kaders en voldoet aan de vereisten van noodzakelijke functiescheiding.	<i>In grote mate voldaan.</i> Binnen de directie is sprake van 'checks and balances' door aansturing van beide domeinen met een algemeen directeur voor verbinding. Vanaf 2014 zijn maatregelen genomen om de budgetverantwoordelijkheid en controltechnische functiescheiding te versterken.
b. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn met elkaar in lijn.	<i>Geheel voldaan.</i> Er zijn geen signalen dat hier een mismatch of spanning in bestaat. De budgethouders zijn steeds beter in positie gebracht door facilitering met een realtime dashboard met managementinformatie.
c. Betrokkenen hebben eenzelfde beleving bij (de afbakening van) hun taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden.	<i>Geheel voldaan.</i> Noch op directie-, noch op managementniveau is er sprake van frictie. Het 'bekennen van kleur' in de organisatie heeft de balans tussen taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden versterkt.

Deelvraag 3: Hebben de betrokken gemeenteraden en colleges voldoende (sturings)instrumenten (in relatie tot de gestelde doelen) tot hun beschikking?

Normen	Beoordeling
a. Geen norm; overzicht van (sturings)instrumenten van gemeenteraden en colleges.	<i>Geen oordeel.</i> <u>Gemeenteraden</u> <ul style="list-style-type: none"> instellings- en wijzigingsbesluiten van een gemeenschappelijke regeling; zienswijzen op o.a. jaarrekeningen, begrotingen en (concept) beleidsplannen; gemeentelijke programmabegroting en jaarrekening; het stellen van duidelijker kaders in gemeentelijk veiligheidsbeleid; indienen van mondelinge en schriftelijke vragen aan AB-lid college van B&W; het uitvoeren van (regionaal) rekenkameronderzoek; het lobbyen richting Veiligheidsregio (o.a. via burgemeester). <u>Colleges</u> <ul style="list-style-type: none"> stem in de bestuursorganen van de Veiligheidsregio Limburg-Noord; collegevoorstellen aan de eigen gemeenteraden.
b. De beschikbare (sturings)instrumenten passen bij de gestelde doelen.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Er is geen principiële oordeel mogelijk of de instrumenten passen bij de doelstellingen. Wel wordt vastgesteld dat de instrumenten tot op heden vooral zijn ingezet door raden en colleges om (bij) te sturen op financiële doelstellingen/resultaten. Daarbij worden inhoudelijke discussies vaak ingegeven door financiële prikkels. Daarbij is gemeentelijk beleid primair volgend op het regionale beleid en niet kaderstellend.
c. De gemeenteraad heeft voldoende (sturings)instrumenten tot zijn beschikking.	<i>In grote mate voldaan.</i> De gemeenteraden hebben voldoende formele en informele sturingsinstrumenten tot hun beschikking. De inzet en de impact hiervan laten te wensen over.

d. Het college heeft (als bestuursorgaan) voldoende (sturings)instrumenten tot zijn beschikking.	<i>In grote mate voldaan.</i> De colleges kunnen sturen op de Veiligheidsregio Limburg-Noord door deelname in het Algemeen Bestuur en de bestuurscommissies.

Deelvraag 4: Welke van die (sturings)instrumenten gebruiken de betrokken gemeenteraden en colleges en daadwerkelijk in de praktijk?

Normen	Beoordeling
a. Geen norm; overzicht van mate van gebruik van sturingsinstrumenten (gemeenteraad).	<i>Geen oordeel.</i> <u>Gemeenteraden</u> Vooral gebruikt: indienen mondelinge en schriftelijke vragen, indienen van adviesnota's aan het college en indienen van zienswijzen.
Geen norm; overzicht van mate van gebruik van sturingsinstrumenten (college).	<u>Colleges</u> Het is nog onvoldoende duidelijk op welke wijze bestuurders invloed uit kunnen oefenen via de diverse organen binnen de besturingsstructuur en vanuit welk belang zij hierin acteren.

Deelvraag 5: Wat zijn de effecten van het toepassen van deze (sturings)instrumenten?

Normen	Beoordeling
a. De gemeenteraad heeft door gebruik te maken van zijn (sturings)instrumenten de Veiligheidsregio Limburg-Noord kunnen bijsturen.	<i>In beperkte mate.</i> De raden hebben beperkt invloed op het beleid van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Dit komt door: gebrek aan kennis (veelheid dossiers), beperkte impact in regionaal verband van een individuele gemeente en geringe onderlinge afstemming hierin, de dubbele pet van de burgemeesters (behartigen ook regionaal belang) en geringe behandelingsduur.
b. Het college heeft door gebruik te maken van zijn (sturings)instrumenten de Veiligheidsregio Limburg-Noord kunnen bijsturen.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> De sturing is vooral financieel van aard (de Veiligheidsregio Limburg-Noord gedwongen voorziene tekorten in eigen begroting op te lossen). In de besluitvorming prevaleert het lokaal draagvlak (haalbaarheid) in de regel boven een regionaal optimaal besluit (kwaliteit).

Deelvraag 6: Is de in de gemeenschappelijke regeling gekozen structuur van de bestuurscommissies rechtmatig (vanuit wet- en regelgeving) en doeltreffend (vanuit perspectief raden)?

Normen	Beoordeling
a. De gekozen structuur van de bestuurscommissies is rechtmatig vanuit het oogpunt van wet- en regelgeving.	<i>In grote mate voldaan.</i> De nieuwe juridische structuur voldoet niet aan de letter van de wet, maar past wel binnen de geest van de wet. Ook naar oordeel van het ministerie van VWS.
b. De gekozen structuur van de bestuurscommissies stelt de raden in staat om hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol doeltreffend uit te voeren.	<i>In grote mate voldaan.</i> Gegeven de keuze voor één gecombineerde organisatie wordt de nieuwe structuur het meest passend geacht. Het lost voormalige knelpunten op door balans in de vertegenwoordiging van beide domeinen en omvang van gemeenten. Doordat de veranderingen recent zijn doorgevoerd, bestaan er nog verbetermogelijkheden. Concreet: <ul style="list-style-type: none"> • duidelijkheid over de rolinvulling van burgemeester in bestuurscommissie en AB; • duidelijkheid over de inhoudelijk adviserende rol van het DB richting het AB; • en daarmee het orgaan waarin domeinoverstijgende menings- en besluitvorming over beleid plaatsvindt.

Beheersing

Deelvraag 7: In hoeverre worden de door de gemeente(n) gestelde doelen al dan niet bereikt?

Normen	Beoordeling
a. De gemeente heeft in de paragraaf 'verbonden partijen' van de programma(begroting) aangegeven welk openbaar belang nagestreefd wordt met de Veiligheidsregio Limburg-Noord.	<i>In grote mate voldaan.</i> In alle paragrafen verbonden partijen wordt het openbaar belang dat de Veiligheidsregio Limburg-Noord behartigt wel vermeld.
b. De paragraaf verbonden partijen voor zover het de Veiligheidsregio Limburg-Noord betreft, voldoet aan de vereisten van artikel 15 van het BBV.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> De onderdelen van artikel 15 komen in nagenoeg alle paragrafen verbonden partijen terug. De duiding/implicatie van de financiële positie is beperkt en geen meerjarig inzicht in het verloop van budgetten en prestaties. Een minderheid van gemeenten neemt een overzicht van actuele ontwikkelingen op.
c. De doelen zijn door de gemeente(n) specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden geformuleerd.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Slechts enkele gemeenten hebben ook de samenwerkingsdoelstelling met de deelname aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord benoemd. Deze zijn veelal summier uitgewerkt.
d. De Veiligheidsregio Limburg-Noord rapporteert cijfermatig en met toelichting over de mate van doelbereik.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Zie ook beoordeling deelvraag 1. Tot op heden geen invulling aan gegeven, gelet op de in ontwikkeling zijnde prestatie-indicatoren. Met de recente begrotingen zijn eerste voorwaarden gecreëerd om dit in de (nabije) toekomst te verbeteren.
e. Indien sprake is van afwijking van doelbereik is de rapportage voorzien van beheers- en of bijsturingsmaatregelen.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> De maatregelen die zijn genomen om de voorziene tekorten over 2014, 2015 en 2016 te beperken, zijn inhoudelijk beperkt toegelicht en niet verbonden aan financiële omvang/bijdrage. Consequenties van maatregelen (op lange termijn) zijn niet inzichtelijk gemaakt.

Deelvraag 8: Voldoet de Veiligheidsregio Limburg-Noord aan alle afspraken (zowel met deelnemers in de gemeenschappelijke regeling als op andere (bestuurs)niveaus) die met haar gemaakt zijn?

Normen	Beoordeling
a. De Veiligheidsregio Limburg-Noord voldoet aan alle afspraken (zowel met deelnemers in de gemeenschappelijke regeling als op andere (bestuurs)niveaus) die met haar gemaakt zijn.	<i>In grote mate voldaan.</i> Door gebrek aan concrete doelformulering en inzicht in geleverde prestaties is niet objectief te beoordelen of en in hoeverre de Veiligheidsregio Limburg-Noord haar prestatieafspraken nakomt. Hierover bestaan op enkele onderdelen vraagtekens bij gemeenten (zoals controle vergunningen en inspanningen preventie). Er zijn geen signalen dat de Veiligheidsregio Limburg-Noord haar afspraken niet nakomt richting ketenpartners. Eerder is sprake van ontbrekende afspraken en uiteenlopende verwachtingen.

Deelvraag 9: Is er als gevolg van het gebruik van (sturings)instrumenten grip op de prestaties van de Veiligheidsregio Limburg-Noord?

Normen	Beoordeling
a. De betrokken gemeenten ervaren als collectief (vanuit het bestuur) grip op de prestaties van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Met vaststelling van recent beleid is het bestuur in positie geweest om op hoofdlijnen keuzes te maken. Dit is in P&C-documenten onvoldoende concreet vertaald in te leveren prestaties. Mede door beperkt inzicht in de relatie tussen doelen - indicatoren en prestaties – gemeentelijke bijdrage is van grip nauwelijks sprake.
b. De betrokken gemeenten ervaren individueel (als opdrachtgever) grip op de prestaties van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Individueel is de grip op de Veiligheidsregio nog minder dan als collectief. Zij kunnen binnen het collectief geen lokale keuzes maken. Er vindt ook nauwelijks verantwoording plaats op het niveau van individuele gemeenten.

Deelvraag 10: Hoe verhouden de kostenstructuur en kostenverdeling (naar gemeenten) van de Veiligheidsregio Limburg-Noord zich tot elkaar?

Normen	Beoordeling
a. De kostenveroorzakers ('drivers') zijn herkenbaar naar gevraagde prestaties (inhoudelijke doelstellingen) en waar mogelijk onderscheiden naar opdrachtgevende gemeente.	<i>Niet aan voldaan.</i> De relatie tussen prestaties en bijdragen is op inputniveau verbeterd, maar daarmee bestaat nog geen koppeling tussen bijdrage en geleverde prestaties door de VLRN.
b. De kostenverdeling is transparant en onderbouwd, evenals eventuele wijzigingen hierin.	<i>Geheel voldaan.</i> De nieuwe kostenverdeelsleutel is transparant (openbaar en objectief) en kan rekenen op breed draagvlak. Met de kanttekening dat deze kostenverdeelsleutel niet op niveau van producten en diensten gebaseerd is (zie normen a en c).
c. Uit de kostenstructuur blijkt in welke mate de vrager/opdrachtgever specifiek wordt aangeslagen en op welke onderdelen onderlinge solidariteit in bekostiging wordt betracht.	<i>Niet voldaan.</i> Er wordt niet specifiek afgerekend naar geleverde producten en diensten per gemeente. De beoogde producten- en dienstencatalogus is nog in ontwikkeling.
d. Indien en voor zover aan de orde, is in bovenstaande onderscheid gemaakt tussen wettelijke (verplichte) taken en aanvullend aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord op- of overgedragen taken.	<i>Niet voldaan.</i> Het is niet duidelijk welke taken en ambitieniveaus zijn opgenomen in de basisdienstverlening. Mede daardoor is geen goede discussie mogelijk over wenselijkheid en financiering van aanvullende taken (zoals preventie) en/of hogere ambitieniveaus (zoals dekkingspercentage en voorzieningen). Afwijkingen in dienstverlening vertalen zich niet herleidbaar door in gemeentelijke bijdragen.

Deelvraag 11: Is er (ook gezien vanuit de sturing) voldoende greep op de kosten van de Veiligheidsregio Limburg-Noord in relatie tot het overgedragen takenpakket en geformuleerde ambities?

Normen	Beoordeling
a. De raad wordt inzicht geboden in de financiële consequenties van (tussentijds) bijgestelde doelstellingen of ambities.	<i>Niet voldaan.</i> De doelstellingen zijn vooraf onvoldoende specifiek (rapportage over afwijking daarmee lastig/onmogelijk). Financiële afwijkingen worden kenbaar gemaakt, maar niet verbonden aan beleidsbijstellingen.

- b. De raad heeft zicht op veranderingen in de relatie tussen input (bijdrage gemeente) en geleverde output (prestaties Veiligheidsregio Limburg-Noord).

Niet voldaan.

De rapportages van de Veiligheidsregio Limburg-Noord hebben de raad de afgelopen jaren niet in staat gesteld om de wijzigingen in de relatie tussen input en output te monitoren. Mede daardoor zijn bij wijziging van de kostenverdeelsleutel vragen gesteld over de bijstelling van de te leveren output door de Veiligheidsregio Limburg-Noord (batenharmonisatie). Ook discussies over Cao-verhoging en arbeidshygiëne illustreren dit gebrek aan inzicht en dat gemeenten nog niet gerust zijn op de mate waarin de VRLN (al) in control is.

Toezicht

Deelvraag 12: Hoe is het toezicht aangaande de Veiligheidsregio Limburg-Noord georganiseerd?

Normen	Beoordeling
a. De rolverdeling tussen raad en college ten aanzien van de kaderstelling van – en controle op – de Veiligheidsregio Limburg-Noord functioneert adequaat, waarbij:	
i. het college toezicht houdt op de uitvoering, prestaties, kosten en risicobeheersing;	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Colleges zijn onvoldoende in positie om hun toezichhoudende rol te vervullen. Mede door het beperkte inzicht in de relatie tussen doelen - indicatoren en prestaties – gemeentelijke bijdrage. Primair wordt toezicht gehouden op het behartigen van het lokale belang en (tot op heden) secundair op organisatiebelang.
ii. het college de petten van 'bestuurder VRLN' en 'eigenaar/opdrachtgever' scheidt;	<i>In beperkte mate voldaan.</i> De bestuurders verschillen onderling sterk van mening over of zij zonder last en ruggespraak in het AB en/of de bestuurscommissie van de Veiligheidsregio Limburg-Noord zitten. Colleges worden in hun rol als eigenaar/opdrachtgever belemmerd in het houden van goed toezicht door een gebrek aan professioneel opdrachtnemerschap in hun rol als bestuurder van de VRLN.
iii. de raad controleert of het college de taakuitvoering door de Veiligheidsregio Limburg-Noord bewaakt;	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Raden ervaren dat zij op afstand staan van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Deze beleving is realiteit, doordat raden onvoldoende in positie worden gebracht om te kunnen controleren. Dit hangt sterk samen met het beperkte inzicht in de relatie tussen doelen - indicatoren en prestaties – gemeentelijke bijdrage. Raden houden bovendien vrijwel uitsluitend toezicht op het eigen college in de rol van eigenaar/opdrachtgever van de VRLN en behartiger van het lokale belang.
iv. het ambtelijk opdrachtgeverschap duidelijk is belegd.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Het ontbreekt gemeenteambtenaren aan expertise, capaciteit en een geschikt platform in de voorbereiding van de strategische governance. Bovendien is er vaak onvoldoende tijd voor gedegen ambtelijke advisering over stukken.
b. De gemaakte afspraken worden nageleefd en daarop wordt gecontroleerd.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Als gevolg van de bij norm a. genoemde constatering, zijn colleges, raden en ambtenaren onvoldoende in positie om gemaakte afspraken te controleren.
c. Eventuele afwijkingen van de gemaakte afspraken zijn herleidbaar en toegelicht.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Uit dit onderzoek is niet gebleken dat sprake is van ervaren afwijkingen. Doordat de afspraken echter onvoldoende duidelijk zijn vastgelegd, is rapporteren over afwijkingen niet of nauwelijks mogelijk.

Verantwoording

Deelvraag 13: Op welke wijze legt de Veiligheidsregio Limburg-Noord verantwoording af over haar handelen?

Normen	Beoordeling
a. De Veiligheidsregio Limburg-Noord gaat in haar verantwoordingsinformatie in op: <ul style="list-style-type: none"> - inhoudelijke resultaten; - financiële resultaten; - bestuurlijke, financiële en/of inhoudelijke (gekwantificeerde) risico's en beheersmaatregelen.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> In de P&C-documenten wordt uitgebreid ingegaan op de financiële resultaten van de VRLN. Ook zijn risico's geïnventariseerd, geactualiseerd en (voor het eerst per Bestuursrapportage 2016) gekwantificeerd in benodigde weerstandscapaciteit. Hierbij zijn geen beheersmaatregelen geformuleerd. De rapportages gaan slechts op hoofdlijnen in op de voortgang in inhoudelijke resultaten van de VRLN. Daardoor biedt dit ook onvoldoende inzicht. Zie de beoordeling van eerdere normen.
b. Middels de verantwoordingsinformatie is objectief vast te stellen in welke mate initiële en/of gewijzigde doelstellingen zijn behaald (door aanwezigheid nul- en vervolgmetingen).	<i>Niet voldaan.</i> Tot op heden is dit niet of nauwelijks mogelijk. Per boekjaar 2016 en 2017 zijn verbeteringen doorgevoerd. Het ontbreekt echter aan nulmetingen waardoor voortgang lastig te monitoren is (geen historische basis).
c. De directie van de Veiligheidsregio Limburg-Noord rapporteert conform een overeengekomen periodiek over het verloop van de risico's aan AB en/of DB.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Er is pas vanaf 2015 expliciet aandacht voor risicomanagement. Dit is sindsdien geprofessionaliseerd. Pas per Bestuursrapportage 2016 zijn risico's gekwantificeerd in benodigde weerstandscapaciteit. De relatie tussen benodigd en beschikbaar weerstandsvermogen wordt ook in de Bestuursrapportage 2016 voor het eerst expliciet gelegd. Verdere (wiskundige) benadering van risicomanagement wordt in 2017 gerealiseerd (middels aanschaf programma en opleiding).
d. Ter voorbereiding op ambtelijk en bestuurlijk overleg rapporteert de Veiligheidsregio Limburg-Noord over de mate van realisatie van doelstellingen.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> De Veiligheidsregio Limburg-Noord voorziet in een bestuursrapportage aan de colleges. Er wordt niet afzonderlijk op ambtelijk niveau gerapporteerd. Mede door het ontbreken van een regionaal strategisch beleidsvoorbereidend platform. De bestuursrapportages gaan slechts op hoofdlijnen in op de voortgang van inhoudelijke resultaten. Door ontbreken van specifiek geformuleerde doelstellingen is rapportage over afwijking lastig/onmogelijk.

Deelvraag 14: Hoe reageren de diverse betrokkenen op deze (wijze van) verantwoording?

Normen	Beoordeling
a. De Veiligheidsregio Limburg-Noord rapporteert periodiek aan de gemeente(n) over resultaten/prestaties.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> De bestuursrapportages omvatten een toelichting op de mate waarin de begrote resultaten/prestaties zullen worden gerealiseerd en ontwikkelingen die zich voordoen. Conform oordeel over het ontbreken van specifiek geformuleerde doelstellingen en indicatoren, is de rapportage onvoldoende inzichtelijk en concreet.
b. Het college maakt afspraken met de Veiligheidsregio Limburg-Noord over de wijze, de frequentie en de inhoud van verantwoording. De planning- en controlcycli van de gemeenten enerzijds en de Veiligheidsregio Limburg-Noord anderzijds zijn afgestemd.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Over de frequentie zijn afspraken gemaakt en hieraan wordt in toenemende mate voldaan. Afspraken over de inhoud en wijze van rapporteren zijn nog in ontwikkeling, in lijn met de totstandkoming van de producten-en-dienstencatalogus. Tevens zijn gemeenten en Veiligheidsregio Limburg-Noord met elkaar in gesprek over de gewenste definitieve inhoud en opzet van de planning-en-controldocumenten.

c. Het college draagt er zorg voor dat de resultaten/prestaties van de Veiligheidsregio Limburg-Noord in de planning-en-controlcyclus worden meegenomen en gerapporteerd.	<i>Niet voldaan.</i> In de eigen planning-en-controldocumenten wordt wisselend (tussen gemeenten) en veelal summier gerapporteerd over financiële ontwikkelingen en inhoudelijk doelbereik van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Een aantal gemeenten heeft de paragraaf verbonden partijen voorzien in een overzicht van actuele of geplande ontwikkelingen van de VRLN.
d. De gemeenteraad wordt door het college periodiek op de hoogte gehouden van de stand van zaken/ontwikkelingen rondom de verbonden partijen.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> De paragrafen verbonden partijen is voor andere gemeenschappelijke regelingen over het algemeen met eenzelfde kwaliteit uitgewerkt als die van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Belangrijk om op te merken: het oordeel wisselt sterk tussen gemeenten.

Deelvraag 15: Op welke wijze gebruikt het college de verantwoordingsinformatie van de Veiligheidsregio Limburg-Noord om adequaat verantwoording af te leggen aan de gemeenteraad?

Normen	Beoordeling
a. De paragraaf verbonden partijen informeert adequaat over de doelmatigheid van de Veiligheidsregio Limburg-Noord; relatie tussen input en output over een reeks van jaren en/of in vergelijking met andere vergelijkbare partijen (benchmark).	<i>Niet voldaan.</i> Er is in zijn geheel geen sprake van een rapportage over het verloop van budgetten en prestaties over meerdere boekjaren. Ook ontbreekt referentie naar benchmarks of andere vergelijkbare organisaties.
b. In geval van tussentijdse bijzonderheden, incidenten of geconstateerde risico's wordt de gemeenteraad proactief geïnformeerd door het college.	<i>In grote mate voldaan.</i> Raadsleden worden voldoende geïnformeerd door hun colleges in geval van tussentijdse (maatschappelijke) risico's of incidenten. Dit geldt in mindere mate voor risico's in de financiële beheersing van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Veelal worden deze pas kenbaar gemaakt wanneer zij zich concreet voordoen (en aanpassing van budget nodig is).
c. Indien de realisatie afwijkt van (tussentijds bijgestelde) doelstellingen, is dit voorzien van een toelichting en wordt de raad de mogelijkheid geboden om bij te sturen.	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Zie oordeel over kwaliteit van rapportage over financiële en inhoudelijke afwijkingen. In geval van financiële afwijkingen wordt dit in de regel voorzien van een toelichting. De raad wordt echter vrijwel nooit een keuze geboden tussen het beschikbaar stellen van extra budget of het bijstellen van ambities. Vanwege het feit dat de raad veelal pas wordt geïnformeerd wanneer er al concreet budget benodigd is (en bestuursbehandeling voorbereidend al heeft plaatsgevonden), is een inhoudelijk debat veelal niet meer aan de orde.

Deelvraag 16: In hoeverre is de gemeenteraad op basis van de aangeboden informatie in staat om zijn volksvertegenwoordigende rol uit te oefenen?

Normen	Beoordeling
a. De wijze van sturing en verantwoording maakt dat raadsleden de democratische kwaliteit van de uitvoering door de Veiligheidsregio Limburg-Noord als verbonden partij kunnen waarborgen ('brugwachter').	<i>In beperkte mate voldaan.</i> Door het ontbreken van een adequate verantwoording over de samenhang tussen gemeentelijke bijdrage (maatschappelijke kosten) en de winst in veiligheidsniveau (prestaties Veiligheidsregio Limburg-Noord) kunnen raden de democratische kwaliteit van de uitvoering (brugwachtersfunctie) niet goed invullen.

b. De wijze van sturing en verantwoording stelt raadsleden in staat om nieuwe rechtstreekse mogelijkheden voor controle en beïnvloeding door burgers op de Veiligheidsregio Limburg-Noord mogelijk te maken ('bruggenbouwer').

Niet voldaan.

Door het ontbreken van politiek-bestuurlijke keuzeknoppen bij beleidsvorming is het voor raden niet mogelijk om effectief een brug te slaan naar burgers en maatschappelijk middenveld. Het kan onvoldoende duidelijk gemaakt worden op welke thema's de gemeenten sturing kunnen uitoefenen en/of eigen keuzes kunnen maken.

Bijlagen

Bijlage A | Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur (van de VRLN)
AOV	Ambtenaar openbare orde en veiligheid
CoPI	Commando Plaats Incident
DB	Dagelijks bestuur (van de VRLN)
GGD	Gemeenschappelijke GezondheidsDienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GR	Gemeenschappelijke regeling
MER-gemeenten	Gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen
P&C	Planning-en-control
PDC	Producten- en dienstencatalogus
ROT	Regionaal Operationeel Team
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
SIV	Snel Interventie Voertuig
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Bijlage B | Documenten

Documenten Veiligheidsregio Limburg-Noord

- Pact van Den Haag, Besluit regionalisering brandweer N-M Limburg, 20 april 2007
- Beleidsplan 2011 – 2015, 30 september 2011 (AB vaststelling)
- Regionaal Crisisplan 2013, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 9 april 2013
- Ontwerpvisie brandweervrijwilligers, Veiligheidsregio Limburg-Noord, oktober 2013
- Ontwerpvisie repressie, Veiligheidsregio Limburg-Noord, oktober 2013
- Dekkingsplan Brandweer Versie 2.0, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 9 mei 2014
- Begroting 2015, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 11 juli 2014
- Ontwerp nieuwe programmabegroting 2015, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 5 december 2014
- Begroting 2016, Veiligheidsregio Limburg-Noord, status: ontwerp, 7 april 2015
- Jaarverantwoording 2014, 14 april 2015
- Notitie Kleur bekennen, mei 2015
- Deknotitie 'Wijziging gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord', 23 oktober 2015
- Visitatierapport 'De koers vasthouden!', Visitatiecommissie, 26 november 2015
- Toelichting stukken Veiligheidsregio Limburg-Noord, Veiligheidsregio Limburg-Noord, datum onbekend.
- Regionaal Risicoprofiel, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 16 februari 2016.
- Repressief brandweerorganisatieplan 2.1, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 18 februari 2016.
- Concept besluit DB Harmonisatie gemeentelijke bijdragen, punt C5 - vergadering AB, 11 maart 2016
- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord, 11 maart 2016 (AB vaststelling)
- Harmonisatie gemeentelijke bijdragen, agendapunt CV, AB Veiligheidsregio Limburg-Noord, 11 maart 2016
- Kadernota 2017, 1.3 eindversie, 11 maart 2016 (AB vaststelling)
- Koers en beleid VRLN 2016-2019, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 11 maart 2016 (AB vaststelling)
- Brief 'Zienswijze raad', Veiligheidsregio Limburg-Noord, 24 maart 2016.
- Concept ontwerpbegroting 2017, 12 april 2016 (versie DB)
- Jaarverantwoording 2015, definitief, 8 juli 2016 (AB vaststelling)
- Jaarverantwoording 2015, agendapunt B1, AB Veiligheidsregio Limburg-Noord, 8 juli 2016
- Begroting 2017, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 8 juli 2016
- Bestuursrapportage 2016, Veiligheidsregio Limburg-Noord, 1 december 2016
- Begrotingswijziging nr. 3 2016, Veiligheidsregio Limburg Noord, 16 december 2016

Documenten landelijk

- Staat van rampenbestrijding, regiobeeld Limburg Noord, Inspectie Veiligheid en Justitie, 7 december 2016
- Wet publieke gezondheid, geldend per 1 augustus 2016
- Wet veiligheidsregio's, geldend per 1 januari 2016

Beesel

- Programmabegroting 2016, gemeente Beesel, 5 november 2015
- Zienswijze 'Regionaal beleidsplan 2016-2019', 21 december 2015
- Zienswijze 'Harmonisatie gemeentelijke bijdragen', 21 december 2015
- Zienswijze 'Repressief brandweerorganisatieplan 2.0 en Regionaal risicoprofiel', 21 december 2015

Bergen

- Zienswijze 'Jaarrekening 2015 en geharmoniseerde begroting 2017', gemeenteraad Bergen, 14 juni 2016

Echt-Susteren

- Zienswijze 'Harmonisatie verdeelsystematiek bijdrage, gemeenteraad Echt-Susteren, 16 december 2015
- Zienswijze 'jaarverantwoording 2014 en begroting 2016, gemeenteraad Echt-Susteren, 1 juli 2015
- Raadsbesluit inzake conceptbegroting 2017, gemeenteraad Echt-Susteren, 7 juli 2016

Gennep

- Begroting 2016, gemeente Gennep, datum onbekend
- Zienswijze 'Jaarrekening 2013 en begroting 2015', gemeenteraad Gennep, 2 juli 2014
- Zienswijze 'Ontwerp programmabegroting 2015', gemeenteraad Gennep, 26 februari 2015
- Brief 'Ontwerp jaarrekening 2014 en ontwerp begroting 2016', gemeenteraad Gennep, 14 april 2015
- Brief 'Advies tot indienen van een zienswijze', college van B&W Gennep, 7 januari 2016
- Brief 'Zorgen brandweerpersoneel Veiligheidsregio Limburg-Noord', PvdA Gennep, 20 januari 2016
- Zienswijze 'Conceptbegroting 2016 Veiligheidsregio Limburg-Noord', gemeenteraad Gennep, 8 juni 2016
- Amendement 'Agenda punt 5 voorjaarsnota', KERN, 27 juni 2016

Horst aan de Maas

- Begroting 2016, gemeente Horst aan de Maas, 5 oktober 2015
- Brief 'Zorgen brandweerpersoneel veiligheidsregio Limburg-Noord', PvdA Horst aan de Maas, 20 januari 2016
- Reactie en zienswijze gemeenteraad Horst aan de Maas, 12 februari 2016
- Raadsvoorstel 'Jaarverantwoording 2015 en de programmabegroting 2017 Veiligheidsregio Limburg-Noord', 12 juli 2016

Leudal

- Begroting gemeente Leudal 2015, datum onbekend
- Begroting gemeente Leudal 2016, datum onbekend
- Jaarrekening gemeente Leudal 2015, datum onbekend
- Coalitieakkoord 2016 'Op vertrouwen een toekomst bouwen', datum onbekend
- Motie 8.1 van vergadering 5 juli 2016
- Nota Verbonden Partijen gemeente Leudal, 17 maart 2011
- Raadsvoorstellen 22 december 2015 (inzake documenten VRLN) en 31 mei 2016 (inzake Kadernota 2017 en conceptbegroting 2017 VRLN)
- Raadsbesluiten 16 februari 2016 (inzake documenten VRLN) en 5 juli 2016 (inzake Kadernota 2017 en conceptbegroting 2017 VRLN)

Maasgouw

- Zienswijze 'jaarstukken 2014 en begroting 2016', gemeenteraad Maasgouw, 4 juni 2015
- Zienswijze 'jaarstukken 2015 en begroting 2017', gemeenteraad Maasgouw, 26 mei 2016
- Zienswijze 'beleidsplan 2016 – 2019', gemeenteraad Maasgouw, 10 december 2015
- Beantwoording raadsragen 'financiële situatie VRLN', gemeenteraad Maasgouw, 7 april, 2015

Nederweert

- Begroting 2015, gemeente Nederweert, datum onbekend
- Begroting 2016, gemeente Nederweert, datum onbekend
- Jaarstukken 2015, gemeente Nederweert, datum onbekend
- Oplegnotitie m.b.t. wijziging GR, raadsvergadering 15 december 2015
- Uitnodiging themaraad, dossier Veiligheidsregio 19 oktober 2015

Peel en Maas

- Begroting 2017, gemeente Peel en Maas, oktober 2016
- Begroting 2016, gemeente Peel en Maas, oktober 2015
- Zienswijze Gemeenteraad Peel en Maas 'Jaarverantwoording 2015 (2016-056) en de Begroting 2017 (2016-056)', 28 juni 2016
- Zienswijze Gemeenteraad Peel en Maas 'Veiligheidsregio Limburg Noord Begroting 2015 (2014-060)', 26 mei 2014

Roerdalen

- Amendement 'conceptbegroting 2016 en jaarverantwoording 2014', gemeenteraad Roerdalen, 11 juni 2015
- Amendement 'repressief brandweerorganisatieplan VRLN', gemeenteraad Roerdalen, 24 september 2015
- Motie 'begrotingswijziging VRLN 2015, gemeenteraad Roerdalen, 12 februari 2015
- Raadsinformatiebrief 'begrotingswijziging VRLN 2015, gemeenteraad Roerdalen, 31 maart 2015
- Nota 'Governance bij verbonden partijen', gemeente Roerdalen, 2015.

Roermond

- Raadsragen inzake zorgen brandweerpersoneel VRLN, gemeenteraad Roermond, 20 januari 2016
- Vragen PvdA inzake zorgen brandweerpersoneel Veiligheidsregio Limburg-Noord, 23 februari 2016
- Raadsbesluit inzake diverse (beleids)documenten, 25 februari 2016
- Zienswijze aan DB VRLN (inzake diverse (beleids)documenten), 25 februari 2016
- Raadsbesluit jaarrekening 2015 en begroting 2017 Veiligheidsregio Limburg-Noord, 9 juni 2016
- Zienswijze jaarrekening 2015 en begroting 2017 Veiligheidsregio Limburg-Noord, 9 juni 2016
- Zienswijze Begrotingswijziging nr. 3 2016 Veiligheidsregio Limburg-Noord, 13 oktober 2016

Venlo

- Bijlage Maatschappelijke Partners Begroting 2017-2020, gemeente Venlo, 4 november 2016
- Raadsconsultatie 'jaarverantwoording 2015 en begroting 2017 VRLN, gemeenteraad Venlo, 29 juni 2016
- Raadsbesluit 'wijziging GR en kostenverdeelsystematiek', gemeenteraad Venlo, 27 januari 2016
- Zienswijze beleidsplan 2016-2019 en brandweerorganisatieplan VRLN, 27 januari 2016

Venray

- Adviesnota aan gemeenteraad inzake 'jaarverantwoording 2015 en begroting 2017, gemeenteraad Venray, 9 mei 2016
- Adviesnota aan gemeenteraad inzake 'ontwikkeling brandweezorg Limburg Noord', gemeenteraad Venray, 17 december 2013
- Adviesnota aan gemeenteraad inzake 'diverse stukken VRLN', gemeenteraad Venray, 17 december 2015
- Adviesnota aan B&W inzake 'wijziging GR VRLN', gemeenteraad Venray, 24 februari 2016

Weert

- Begrotingen 2015, gemeente Weert, oktober 2014
- Begroting 2016, gemeente Weert, september 2015
- Jaarstukken 2015, gemeente Weert, 21 juni 2016
- Raadsvoorstel 'jaarrekening 2012 en begroting 2014 VRLN', 26 juni 2013
- Raadsvoorstel 'jaarstukken 2014 en begroting 2016 VRLN', 8 juli 2015
- Raadsbesluit- en voorstel 'jaarstukken 2015 en begroting 2017 VRLN', 10 mei 2016
- Raadsbesluit met zienswijze 'Beleidsdocumenten VRLN', 24 februari 2016
- Moties 'Veiligheidsregio Limburg-Noord' en 'Begroting 2015 VRLN', 24 september 2014

Bijlage C | Interviewlijst

Gemeente	Functie	Naam	Datum
Beesel	Burgemeester	Mevrouw ██████████	8 november 2016
	Gemeentesecretaris	De heer ██████████	8 november 2016
Bergen	Burgemeester	Mevrouw ██████████	8 november 2016
	Beleidsadviseur veiligheid	De heer ██████████	8 november 2016
Echt-Susteren	Burgemeester	De heer ██████████	24 oktober 2016
	Beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid	De heer ██████████	
Gennep	Burgemeester	De heer ██████████	20 oktober 2016
	Beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid	Mevrouw ██████████	20 oktober 2016
Horst aan de ██████████	Burgemeester	De heer ██████████	7 november 2016
	Beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid	Mevrouw ██████████	7 november 2016
Leudal	Burgemeester	De heer ██████████	3 november 2016
	Beleidsmedewerker Veiligheid	Mevrouw ██████████	3 november 2016
Maasgouw	Burgemeester	De heer ██████████	7 november 2016
	Strateeg	De heer ██████████	
	Strateeg Financieel consultant	De heer ██████████ De heer ██████████	7 november 2016
Nederweert	Burgemeester	De heer ██████████	3 november 2016
	Beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid	Mevrouw ██████████	3 november 2016
	Senior adviseur financiën	De heer ██████████	
Peel en Maas	Burgemeester	Mevrouw ██████████	10 november 2016
	Adviseur openbare orde en veiligheid	De heer ██████████	10 november 2016
	Adviseur maatschappelijke ontwikkeling	Mevrouw ██████████	
	Financieel medewerker	De heer ██████████	
Roerdalen	Burgemeester	Mevrouw ██████████	2 november 2016
	Businesscontroller ruimte en bedrijfsvoering	Mevrouw ██████████	2 november 2016
Roermond	Burgemeester	Mevrouw ██████████	2 november 2016
	Beleidsmedewerker kabinetszaken	Mevrouw ██████████	
Venlo	Burgemeester	De heer ██████████	2 november 2016
	Accounthouder VRLN (voormalig)	Mevrouw ██████████	2 november 2016
Venray	Burgemeester	De heer ██████████	24 oktober 2016
	Senior beleidsmedewerker openbare orde, brandweer en rampenbestrijding	Mevrouw ██████████	24 oktober 2016

Weert	Burgemeester	De heer ██████	3 november 2016
	Gemeentesecretaris	De heer ██████	
	Kabinetschef	De heer ██████	

Organisatie	Functie	Naam	Datum
-------------	---------	------	-------

Veiligheidsregio Limburg-Noord

VRLN	Algemeen directeur	De heer ██████	2 november 2016
VRLN	Manager Algemene Gezondheidszorg en adjunct- Directeur Publieke Gezondheid	Mevrouw ██████	2 november 2016
VRLN	Manager Vakbekwaamheid, Materieel en Oefenen (VMO) en Uitvoerend Regionaal Commandant Brandweer	De heer ██████	2 november 2016
VRLN	Controller	De heer ██████	17 en 26 januari 2017 (<i>telefonisch</i>)

Leden Dagelijks Bestuur VRNL met portefeuille Publieke gezondheid

Gemeente Roermond	Wethouder	Mevrouw ██████	2 november 2016
Gemeente Maasgouw	Wethouder	Mevrouw ██████	
Gemeente Horst aan de Maas	Wethouder	Mevrouw Op de Laak	

Interviews ketenpartners

Oranje kolom	Coördinerend gemeentesecretaris	Mevrouw ██████ (gemeente Gennepe)	10 november 2016 (<i>telefonisch</i>)
RUD Limburg-Noord	Programmacoördinator	Mevrouw ██████	16 november 2016 (<i>telefonisch</i>)
AmbulanceZorg	Directeur	De heer ██████	8 november 2016

Bijlage D | Gemeentelijke bijdragen VRLN 2017

In onderstaande tabel is de bijdrage per gemeente opgenomen conform begroting van de VRLN voor het boekjaar 2017.

Gemeentenaam	Bijdrage in €	Aandeel in %
Beesel	€ 1.129.000	2,3%
Bergen	€ 1.334.000	2,7%
Echt-Susteren	€ 2.656.000	5,4%
Gennep	€ 1.599.000	3,3%
Horst aan de Maas	€ 3.871.000	7,9%
Leudal	€ 3.300.000	6,8%
Maasgouw	€ 2.222.000	4,5%
Mook en Middelaar	€ 528.000	1,1%
Nederweert	€ 1.560.000	3,2%
Peel en Maas	€ 3.887.000	8,0%
Roerdalen	€ 1.884.000	3,9%
Roermond	€ 5.733.000	11,7%
Venlo	€ 10.789.000	22,1%
Venray	€ 3.849.000	7,9%
Weert	€ 4.507.000	9,2%
Totaal	€ 48.848.000	100,0%

Het boekjaar 2017 is het eerste jaar waarin gemeenten in een termijn van vier jaar toegroeien naar de nieuwe kostenverdeelsleutel. De gemeentelijke bijdrage is de komende jaren (per jaar) als volgt opgebouwd uit de oude en nieuwe kostenverdeelsleutel.

Boekjaar	Aandeel oude kostenverdeelsleutel	Aandeel nieuwe kostenverdeelsleutel
2017	75%	25%
2018	50%	50%
2019	25%	75%
2020	0%	100%

Bijlage E | Bondige landelijke schets Veiligheidsregio's

Mede door enkele **grote rampen en incidenten** is **landelijk** de **noodzaak** gezien tot verdere **professionalisering** van de crisisbeheersing en rampenbestrijding...

Uit evaluaties van enkele grote rampen en incidenten, waaronder de vuurwerkkramp in Enschede (2000) en de nieuwjaarsbrand in een café in Volendam (2001), bleek dat de bestuurlijke organisatie en schaal van de rampenbestrijding in Nederland tekort schoot. Een aantal knelpunten werd geconstateerd:

- *Schaalgrootte.* Veel gemeenten en brandweerkorpsen waren te klein, hadden onvoldoende capaciteit en een gebrek aan kennis en ervaring. Daarnaast waren lokale brandweerkorpsen vooral gericht op repressieve taken, waardoor proactie, preventie en voorbereiding op rampenbestrijding onvoldoende waren ingericht.
- *Slagkracht regionaal bestuur.* Slagkracht van de regionale besturen van de brandweer en de GHOR was in veel gevallen onvoldoende, door gebrek aan doorzettingsmacht naar deelnemende gemeenten.
- *Uitvoering landelijke projecten.* Besluitvorming van landelijke projecten is erg lang, doordat aansluiting tussen het Rijk en gemeenten op beheerszaken als erg complex wordt beschouwd.
- *Uniform hulpverleningsniveau.* Gemeentelijke en brandweerorganisaties verschilden erg in schaal, kwaliteit en kwantiteit. Daardoor liep het geboden hulpverleningsniveau uiteen; een landelijk minimumniveau was niet vastgelegd. Dit ging (soms) ten koste van de efficiëntie en effectiviteit.
- *Financiering.* Diversiteit in financieringsstromen voor basisbrandweezorg en rampenbestrijding belemmerde programmatisch en gericht werken aan kwaliteitsverbetering en grote investeringen.

...waarop **per 1 oktober 2010 de Wet veiligheidsregio's** in werking is getreden...

Na een lang voortraject zijn per 1 oktober 2010 de Wet veiligheidsregio's en de bijbehorende besluiten in werking getreden. Daarmee kwam een aantal oude wetten te vervallen.⁹⁸ Het doel van de wet is:

"Het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie. Dit om burgers beter te beschermen tegen risico's en een betere hulpverlening en nazorg te bieden bij gemeente-overschrijdende rampen en crises."

De wet regelt de verdeling van het Nederlands grondgebied in 25 veiligheidsregio's, waaronder de regio Limburg-Noord. De regio's dienen als openbaar lichaam (zware vorm van een gemeenschappelijke regeling) te worden vormgegeven. De wet schrijft voor dat de leden van het Algemeen Bestuur bestaan uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. De wet laat de inrichting van de organisatie grotendeels vrij. Wel is de aanstelling voorgeschreven van enkele functionarissen (o.a. coördinerend gemeentesecretaris) en de verplichting tot afspraken met hulpverleningsdiensten in de regio.

...die **per 1 januari 2013 is gewijzigd** met de volledige regionalisering van de brandweer.

De wet is per 1 januari 2013 gewijzigd door de verplichting tot volledige regionalisering van de brandweezorg binnen één jaar na inwerkingtreding van de wetswijziging (het tempo van regionalisering werd aan de regio's gelaten). De wijziging omvatte tevens het opgaan van het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid en het Nederlands bureau brandweereexamens in het nieuw Instituut Fysieke Veiligheid.

⁹⁸ De Brandweerwet 1985 (en wijziging van 1 november 2007), de Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en de Wet rampen en zware ongevallen.

Bijlage F | Bestuurlijke reactie per gemeente

BESTUURLIJKE REACTIE BEESEL

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 1 mei 2017 11:44

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: bestuurlijk wederhoor RkC-onderzoek VRLN

Geachte mevrouw [REDACTED]

Het college van Beesel heeft geen inhoudelijke opmerkingen bij het rapport van de Rekenkamer(commissie)s van Noord- en Midden-Limburg over de VRLN en omarmt de conclusies en aanbevelingen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] | **Secretaris | Gemeente Beesel**

Postbus 4750, 5953 ZK Reuver | Raadhuisplein 1, 5953 AL Reuver | **T** 077-474 9292 | **F** 077- 474 5888

Regionaal Rekenkameronderzoek
[REDACTED]
[REDACTED]

Postbus 140, 5854 ZJ Bergen
Telefoon (0485) 34 83 83
Telefax (0485) 34 28 44
E-mail info@bergen.nl
www.bergen.nl

Datum: 16 mei 2017
Ons kenmerk: afd. SD / TS

Onderwerp: bestuurlijk wederhoor Onderzoeksrapport Veiligheidsregio Limburg-Noord

Geachte mevrouw [REDACTED]

In het kader van bestuurlijk wederhoor op het concept Onderzoeksrapport van de Regionale Rekenkamer over de Veiligheidsregio Limburg-Noord willen wij u de volgende opmerkingen meegeven:

- In de factsheet staat dat de gemeente Bergen qua aanrijtijden de 'witte vlek' van de regio is. Dit graag anders verwoorden: er zijn meerdere witte vlekken in de gemeente Bergen;
- In de factsheet staat dat er in 2015 voor slechts 30% is gecontroleerd en in 2016 zelfs 0%. Deze cijfers kloppen niet. In 2015 is ongeveer 50% gecontroleerd en in 2016 is zelfs bijna 100% gecontroleerd van de afgesproken aantallen.

Verder hebben wij geen opmerkingen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Bergen
de [REDACTED]

Dr [REDACTED]

BESTUURLIJKE REACTIE COLLEGE ECHT-SUSTEREN

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 10 mei 2017 10:17
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Bestuurlijk wederhoor onderzoeksrapport VRLN

Geachte mevrouw [REDACTED]

In de vergadering van 9 mei jongstleden heeft het college van de gemeente Echt-Susteren het onderzoeksrapport VRLN van de rekenkamercommissies Noord en Midden Limburg besproken in het kader van de bestuurlijke wederhoor. Naar aanleiding hiervan de volgende reactie van het college van de gemeente Echt-Susteren.

Het college van de gemeente Echt-Susteren kan zich vinden in de aanbevelingen om te komen tot een betere wisselwerking tussen gemeenteraden en de VRLN. Wij hechten er waarde aan dat de concrete acties zoals opgenomen bij de aanbevelingen voortvarend worden opgepakt en worden gekoppeld aan een tijdsplan. Om gemeenteraden in positie te brengen is het van belang dat met prioriteit een producten- en dienstencatalogus tot stand wordt gebracht. Betrek aan de voorkant de gemeenteraden om vanuit de lokale wensen de regionale opgave te formuleren.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] | Beleidsadviseur Openbare Orde en Veiligheid, team Kabinet |
Gemeente Echt-Susteren
Postadres Postbus 450, 6100 AL Echt | Bezoekadres Nieuwe Markt 55, 6101 CV
Echt
T (0475) 478 478 | E [REDACTED] | W www.echt-susteren.nl

In Echt-Susteren vieren we met elkaar het goede leven. We zijn met trots een Cittaslow gemeente.
Meer informatie op www.echt-susteren.nl/cittaslow.

Datum : 23 mei 2017
Ons kenmerk : 254500
Projectnummer :
Uw kenmerk :
Uw brief van : 12 april 2017
Bijlage :
Onderwerp : Bestuurlijke reactie rapport 'Regionaal (be)GRIP? Een onderzoek naar de governance van de Veiligheidsregio Limburg-Noord'

Begeleidingscommissie regionaal
rekenkameronderzoek VRLN
t.a.v. mevrouw [REDACTED]

Geachte begeleidingscommissie,

Wij danken uw commissie voor het rapport '*Regionaal (be)GRIP? Een onderzoek naar de governance van de Veiligheidsregio Limburg-Noord*'

Conclusies

Wij herkennen ons in de conclusies. Samenwerken betekent automatisch minder directe sturing, het individuele belang van één gemeente is niet altijd verenigbaar met de doelstellingen van de Veiligheidsregio of het belang van het collectief.

Aanbevelingen

Er wordt slechts één aanbeveling, onder aanbeveling 5, specifiek aan ons als college gedaan ('*Ga met de raad in gesprek over de gewenste informatiewaarde over de VRLN in de paragraaf verbonden partijen*'). Wij gaan dit gesprek graag in het najaar met onze raad aan, zodat we dit op kunnen nemen in de Begroting 2018.

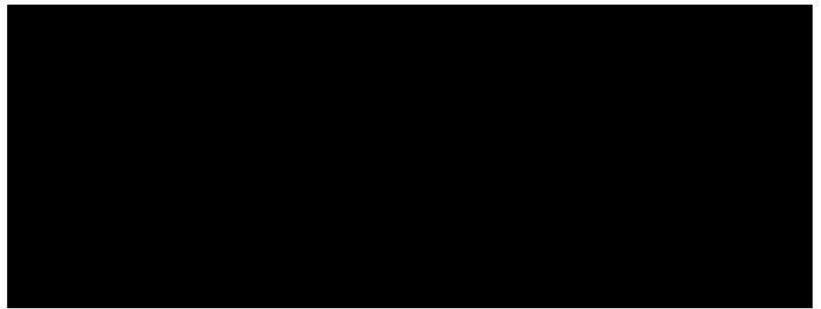
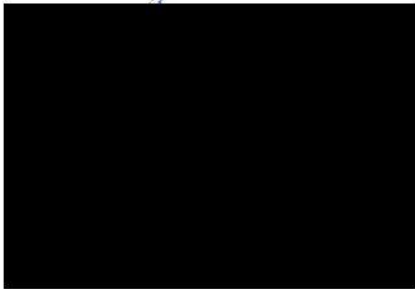
De aanbeveling aan de raden zoals die bij aanbeveling 2 wordt geformuleerd ('*Stel vast wat de belangrijkste opgaven van de eigen gemeente zijn op het terrein van (fysieke) veiligheid*'), willen wij meenemen wanneer we in 2018 het "Integraal Veiligheidsbeleid Gemeente Gennep 2019-2022" vaststellen.

Wij denken dat de aanbevelingen die worden gedaan om de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraden te versterken, tegemoet komen aan de wens en behoefte van onze raad. Uiteraard is het aan de raad om daar bij de behandeling van dit rapport in zijn vergadering een oordeel over te vellen.

Deze brief is behandeld door mevrouw [REDACTED] die te bereiken is via telefoonnummer (0485) 494141 of via e-mailadres gemeente@gennep.nl.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Gennep,
De secretaris,

De burgemeester,

Regionale Rekenkamercommissie
Postbus 4750
5953 ZK Reuver
t.a.v. mevrouw [REDACTED] (ambtelijk
secretaris van het regionaal
rekenkameronderzoek)

datum: 16 mei 2017

ons kenmerk: 17-0040519 /

uw brief van:

uw kenmerk:

telefoonnr: 077 - 477 97 77

behandeld door: [REDACTED]

bijlage:

onderwerp: Bestuurlijke wederhoor rekenkameronderzoek VRLN

Geachte mevrouw [REDACTED]

Op 12 april jl. ontvingen wij het concept rapport "Regionaal (be)GRIP? Een onderzoek naar de governance van de Veiligheidsregio Limburg-Noord". Het onderzoek is afgerond en u stelt ons in de gelegenheid inhoudelijk te reageren op het rapport. Wij bedanken u voor de mogelijkheid van hoor en wederhoor en zijn u erkentelijk voor de aanbevelingen zoals in het rapport opgenomen.

Wij begrijpen dat de opmerkingen zoals gemaakt in de ambtelijke reactie op het rapport zoveel als mogelijk zijn verwerkt in uw huidige rapport. Wij danken u daar hartelijk voor.

Conclusies Rekenkamercommissie

Wij hebben kennisgenomen van de conclusies in uw rapport. Deze worden door ons onderschreven.

Aanbevelingen Rekenkamercommissie

Omdat we de conclusies onderschrijven, kunnen we ons dan ook nagenoeg volledig vinden in de aanbevelingen die in hoofdstuk 5 worden gedaan. Hieronder willen we kort ingaan op de gedane aanbevelingen:

1. Stel de regionale opgaven centraal en wijk slechts beargumenteerd af.
Deze aanbeveling kunnen wij onderschrijven.
2. Raadsleden, wees proactief en creatief!
Deze aanbeveling kunnen wij onderschrijven.
3. Bestuurders, breng raadsleden in positie om te sturen!

Deze aanbeveling kan grotendeels worden onderschreven, waarbij wij een suggestie willen doen om eerst de resultaten van de (inmiddels gegeven) bestuursopdracht over de takendiscussie tussen gemeenten, RUD en VRLN af te wachten.

4. Creëer duidelijkheid over de belangenbehartiging binnen de besturingsstructuur.
Ook deze deelaanbeveling kunnen we grotendeels onderschrijven. Vooral de stelling dat de afweging tussen lokale belangen en regionaal belang een plek moet krijgen, alsmede de regionale samenwerking op ambtelijk niveau. Echter een aanpassing van de structuur is daar niet de juiste oplossing voor. De inhoudelijke besluitvorming ligt bij de Bestuurscommissies Veiligheid en GGD. Daar dient een integrale afweging van belangen plaats te vinden.
5. Vertel het verhaal achter de cijfers en de inhoud van besluiten.
Deze aanbeveling kunnen wij onderschrijven.

Naast specifieke bovenstaande conclusies is de algemene conclusie getrokken dat het rapport alleen betrekking heeft op "Veiligheid" en niet zo zeer op "Zorg". Dat is naar onze mening een gemiste kans.

Wij danken u nogmaals hartelijk voor het rapport en de daarin vermelde aanbevelingen. Wij vertrouwen er op u met het bovenstaande voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Horst aan de Maas,

De burgemeester.

Uw brief van: 12 april 2017
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: UIT/51150
Inlichtingen:
Telefoonnr: 0475 85 25 00
Onderwerp: Bestuurlijk wederhoor
rekenkameronderzoek
VRLN
Datum: 17 mei 2017
Verzenddatum:
Bijlage:

Rekenkamercommissies Noord- en Midden-Limburg
mw.

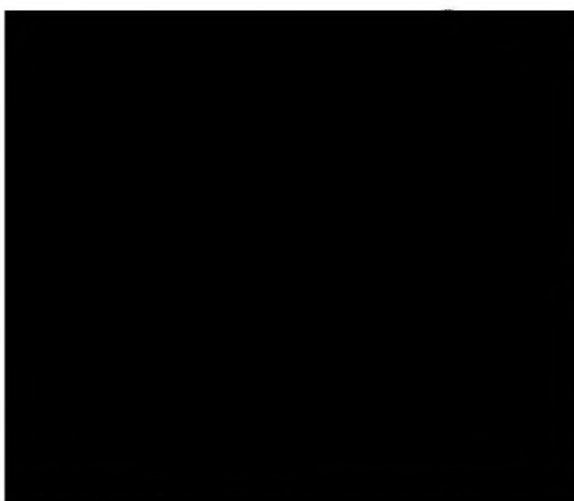
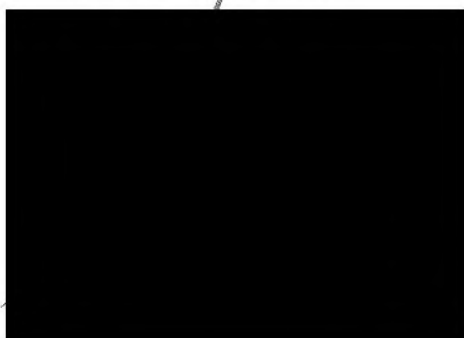
Geachte mevrouw

Graag willen wij reageren op het rapport van de gezamenlijke rekenkamercommissies met de titel “Regionaal (be)grip?”.

Wij willen allereerst aangeven dat wij van mening zijn dat er gedegen onderzoek is gedaan, weergegeven in een goed leesbaar rapport. Wij beschouwen dit rapport als een goede handreiking voor alle betrokkenen om te komen tot een betere wisselwerking tussen gemeenten, gemeenteraden en het bestuur en de organisatie van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.

Wij kunnen dan ook de conclusie onderschrijven dat niet de structuur, maar de cultuur van samenwerken voorop moet staan. We kunnen ons dan ook vinden in de aanbevelingen die in hoofdstuk 5 worden gedaan. We spreken hierbij dan ook onze bereidheid uit de uitvoering daarvan te ondersteunen, voor zover dat past binnen onze reikwijdte.

Met vriendelijke groet,

Vanaf 3 april is het gemeentehuis tijdelijk gehuisvest op in Maasbracht.

BESTUURLIJKE REACTIE NEDERWEERT

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 15 mei 2017 10:03

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Hey! [REDACTED] heeft je bestanden gestuurd via WeTransfer

Dag,

Het college van B&W van Nederweert zal geen gebruik maken van de mogelijkheid om te reageren op het rapport van de rekenkamer.

E.e.a. is natuurlijk met onze burgemeester afgestemd.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
*Gemeentesecretaris/Algemeen directeur
Gemeente Nederweert*

Retouradres Postbus 7088, 5980 AB Panningen

Geadresseerde Aan de gezamenlijke rekenkamer(commissie)s Noord- en Midden Limburg
t.a.v. mevr. [REDACTED] Apeldoorn

Wilhelminaplein 1
5981 CC Panningen
T (077) 306 66 66
E info@peelenmaas.nl
www.peelenmaas.nl

Datum

Contactpersoon
[REDACTED]

Zaak 1894/2017/1083997
Document 1894/2017/1085259
Uw kenmerk
Onderwerp Bestuurlijk wederhoor gemeente Peel en Maas Regionaal Rekenkamerrapport VRLN
Bijlage(n)

Geachte mevrouw [REDACTED]

Op 12 april ontvingen wij van de gezamenlijke rekenkamer(commissie)s de uitnodiging om te reageren (het 'bestuurlijk wederhoor') op de concept eindrapportage, zoals opgesteld in het kader van het onderzoek van de gezamenlijke rekenkamer(commissie)s naar de governance van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Van deze mogelijkheid maken wij hiermee graag gebruik.

Een woord vooraf

Wij willen graag beginnen met het uitspreken van een woord van dank voor het door u uitgevoerde grondige onderzoek. Hiervoor onze complimenten.

Onze reacties op de conclusies uit de concept eindrapportage

In hoofdlijnen herkennen we de conclusies zoals getrokken in de concept eindrapportage van de gezamenlijke rekenkamer(commissie)s. Uiteraard is de ene conclusie vanuit het perspectief van een individuele gemeente, zoals Peel en Maas, meer herkenbaar dan de andere. Voor wat betreft de Veiligheidsregio als geheel zijn de conclusies vanuit het perspectief van het college herkenbaar en komen deze, kijkende naar de onderbouwing zoals opgenomen in de Nota van Bevindingen uit het onderzoeksrapport (pagina 26 tot en met 66), logisch en consistent op ons over. De geformuleerde conclusies bieden wat ons betreft geen aanleiding voor het formuleren van wijzigingsvoorstellen of het stellen van nadere vragen.

Onze reacties op de aanbevelingen uit de concept eindrapportage

Kijkende naar de aanbevelingen herkennen wij de geformuleerde adviesrichtingen. Daar waar een andere actor – met name het bestuur van de VRLN – 'aan zet' is, wachten wij een eventuele nadere uitwerking met belangstelling af.

De aanbevelingen die worden gedaan om de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraden te versterken, lijken overeen te komen met de perceptie en behoefte van de raadsleden uit Peel en Maas, zoals die uit de uitgevoerde enquête blijkt. Of dit daadwerkelijk zo is laten we uiteraard graag aan het oordeel van onze gemeenteraad over.

De aanbeveling aan de raden zoals die bij aanbeveling 2 wordt geformuleerd ('*Stel vast wat de belangrijkste opgaven van de eigen gemeente zijn op het terrein van (fysieke) veiligheid*') willen wij meenemen bij het proces dat wij momenteel in Peel en Maas doorlopen om de kaderstelling op het Thema Bestuur (waaronder Openbare Orde en Veiligheid) te herzien.

Ten aanzien van aanbeveling 3 onderschrijven wij graag de aanbeveling aan het bestuur van de VRLN om uiterlijk eind 2017 de beoogde producten- en dienstencatalogus op te leveren. Hierbij gaan wij er van uit dat deze producten- en dienstencatalogus het gehele aanbod van de VRLN bestrijkt. Ten aanzien van dezelfde aanbeveling doen wij het bestuur van de VRLN graag de suggestie om bij het eventuele definiëren van een basispakket, gelet op de financiële haalbaarheid voor individuele gemeenten, nadrukkelijk rekening te houden met de bestaande bijdragen vanuit de individuele gemeenten.

Er wordt – onder aanbeveling 5 - één aanbeveling specifiek aan het college gedaan. Wij gaan dit gesprek graag met de raad aan in het proces om te komen tot de Begroting 2018.

Wij vertrouwen er op dat wij u met deze brief voor dit moment voldoende hebben geïnformeerd.

Om een snelle dienstverlening te bevorderen vragen wij u bij contact over deze zaak het zaaknummer 1894/2017/1083997 te vermelden.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Peel en Maas,

Regionale rekenkamercommissie
Mevrouw [REDACTED]
Postbus 4750
5953 AL Beesel

uw kenmerk

ons kenmerk

contactpersoon

17-76480

[REDACTED]

onderwerp

Reactie Bestuurlijke
wederhoor

datum

16 mei 2017

telefoon

0475 - 538 888

VERZONDEN 16 MEI 2017

Geachte heer / mevrouw,

Wij hebben op 12 april jongstleden de resultaten van het onderzoeksrapport VRLN van de gezamenlijke rekenkamercommissie ontvangen. Dit rapport geeft ons zicht en inzicht in de maatregelen die genomen moeten worden om meer (be)GRIP te krijgen op Veiligheidsregio Limburg Noord. Het is in deze vorm goed en helder leesbaar. De gemeente Roerdalen herkent zich in het voorliggende rapport.

Wij bedanken u voor de kritische doch transparante en heldere manier waarop dit rapport tot stand is gekomen, en kijken uit naar het definitieve rapport met conclusies en aanbevelingen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,

De burgemeester,

[REDACTED]

[REDACTED]

gemeente Roermond

uw nummer		Regionale Rekenkamer(commissie)s
uw datum	12 april 2017	Noord en Midden Limburg
ons nummer	5762-2017	mevrouw [REDACTED]
onze datum	16 mei 2017	p/a Postbus 900
verzonden		6040 AX ROERMOND
	18 MEI 2017	
inlichtingen bij sector/afdeling doorkiesnr.	Dhr. [REDACTED] secr/Control 0475 - 359 618	
bijlage(n) betreffende	Bestuurlijk wederhoor Rekenkamerrapport 'Regionaal be(GRIP)	

Geachte mevrouw [REDACTED]

Op 12 april jl. heeft uw commissie het rapport 'Regionaal (be)GRIP? Een onderzoek naar de governance van de Veiligheidsregio Limburg-Noord' voor bestuurlijk wederhoor voorgelegd aan ons college. Via deze brief ontvangt u onze reactie waarin wij ingaan op een aantal conclusies en aanbevelingen zoals deze in uw rapport zijn geformuleerd.

Wij hebben kennis genomen van uw onderzoek en de hierin geformuleerde conclusies en aanbevelingen. De in de rapportage getrokken conclusies en gedane aanbevelingen zijn herkenbaar. Aanbevelingen liggen vaak in lijn met voorgenomen doorontwikkelingen.

Wij zien dit rapport als een waardevolle handreiking voor alle betrokkenen om te komen tot een betere wisselwerking tussen gemeenten c.q. gemeenteraden, het bestuur en de organisatie van de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN). Evenzo kan het rapport een goede bijdrage leveren aan de ambitie van de VRLN om verder 'in control' te komen.

Uw hoofdconclusie is dat gemeenteraden een grote afstand ervaren tot de VRLN en dat de raden weinig invloed hebben op het functioneren van de VRLN. In de beeldvorming rondom het functioneren van de VRLN heeft het bovenstaande een negatieve invloed gehad op de relatie met de VRLN en het onderlinge vertrouwen.

Wij hebben begrip dat de gemeenteraad meer betrokken wil zijn. Daar staat tegenover dat de VRLN uitvoering geeft aan gemeentelijke taken die op basis van wetgeving zijn opgelegd, zijn ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling en hierdoor op afstand staan. In dit verband willen wij wijzen op een initiatief van de Midden-Limburgse gemeenteraden die medio 2016 een regionale (raads)werkgroep hebben ingesteld onder de naam "grip op samenwerking". Een van uw aanbevelingen gaat nader in op de wijze waarop gemeenteraden meer aan de voorkant kunnen worden betrokken. Wij zijn van mening dat de inzichten van deze raads werkgroep van belang kunnen zijn bij de verdere uitwerking van uw onderzoek door de VRLN.

U merkt op dat de sturing vanuit de gemeenten op dit moment zich momenteel richt op (te) veel verschillende facetten. Vanuit de individuele gemeente gezien wellicht van belang, maar dit doet

afbreuk aan de focus op de regionale opgave van de VRLN.. Deze regionale opgave, zoals opgenomen in wetgeving, staat naar ons oordeel centraal in de verdere vormgeving van het proces van informatie-uitwisseling tussen de VRLN met de deelnemende gemeenten en het inzichtelijk maken van de geleverde prestaties in relatie tot de gemeentelijke bijdrage.

Aanvullend hierop merken wij op dat de VRLN in het verleden meermaals een voorstel heeft gedaan om nieuw beleid of autonome ontwikkelingen incidenteel uit reserves te financieren. Dergelijke oplossingsgerichte initiatieven willen wij toejuichten, echter vinden wij dat in de toekomst deze initiatieven, meer dan tot nu toe gebruikelijk, worden geplaatst in een meerjarenperspectief waarbij de beoordeling van het financiële beeld van de VRLN een nadrukkelijker rol krijgt.

Burgemeester en wethouders van Roermond

GEMEENTEBESTUUR

Rekenkamercommissies Noord- en Midden
Limburg
t.a.v. [REDACTED]

uw kenmerk
uw brief d.d. 12 april 2017

ons kenmerk
behandelaar [REDACTED]
doorkiesnummer
e-mail [REDACTED]
collegebesluit d.d. 16 mei 2017
bijlage(n) 1
datum

onderwerp Bestuurlijke wederhoor regionaal rekenkameronderzoek "Regionaal (be)GRIP?"

Geachte mevrouw [REDACTED]

Op 12 april 2017 hebben wij uw rapportage "Regionaal (be)GRIP?" ontvangen voor bestuurlijk wederhoor. Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van de rapportage over de governance van de Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN). Wij spreken onze waardering uit over het eindresultaat; zowel voor wat betreft de rapportage als ook de samenwerking tussen de veertien rekenkamer(commissie)s.

Over het algemeen herkennen wij ons in de conclusies en aanbevelingen uit de rapportage. Als antwoord op de centrale vraag concludeert u dat de huidige governance structuur van de VRLN nagenoeg geen aanpassingen nodig heeft, maar vooral verduidelijking vraagt over de onderlinge rollen en taken. De worsteling tussen lokaal en regionaal belang en de informatiebehoefte van de gemeenteraden zijn voor ons herkenbare thema's waar het om regionale samenwerking gaat. En net als u zijn wij zijn ons daarnaast buitengewoon bewust van de financiële én inhoudelijke risico's wanneer de VRLN haar wettelijke taak niet naar behoren kan uitvoeren. Wij herkennen de conclusie dat de wijze van verantwoording door de VRLN is verbeterd. Niettemin, onderschrijven wij ook dat de koppeling tussen financiële bijdragen en inhoudelijke prestaties verder doorontwikkeld mag worden ten behoeve van politiek-bestuurlijke keuzes die worden gevraagd.

De oplossing voor de beperkte grip die gemeenteraden op de VRLN ervaren, zoekt u in het versterken van de gemeenschappelijkheid. Uw aanbevelingen zijn dan ook niet in de eerste plaats aan ons, maar met name aan de gemeenteraad en aan het bestuur van de VRLN gericht. Om de doorontwikkeling te kunnen maken "*van statische controle naar dynamische schakelkracht*" wordt echter van alle betrokken partijen inzet gevraagd. Wij zullen dan ook waar mogelijk onze gemeenteraad ondersteunen en positioneren in de uitoefening van hun kaderstellende en controlerende taak.

Wij constateren dat het centraal stellen van de regionale opgaven (aanbeveling 1) bij alle betrokken partijen het besef vraagt dat de uitvoering van de wettelijke taak van de VRLN ten minste het lokale belang zal dienen. Hetzij direct of indirect. De aanbevelingen die hierop volgen geven een nadere invulling hiervan. Immers, een stevige informatiepositie, het

opleveren van een producten- en dienstencatalogus en rolduidelijkheid in de governance structuur dragen bij aan een goede uitvoering van de kaderstellende en controlerende taak van de gemeenteraad.

Tenslotte merken wij op dat Venlo in 2017 is gestart met de uitrol van de zogenaamde Samenwerkingswijzer. Dit dashboard geeft de gemeenteraad toegang tot relevante actuele informatie over samenwerkingsverbanden waarin Venlo participeert, waaronder uiteraard de VRLN. Hiermee kunnen we onze gemeenteraad ondersteunen om zicht te krijgen op onder meer governancevraagstukken (o.m. aanbeveling 4) en inzicht in het verhaal achter de cijfers en de inhoud van besluiten (aanbeveling 5). Deze tool kan mogelijk ook uitkomst bieden voor andere gemeenten in Noord- en Midden-Limburg.

Wij wachten de behandeling van het onderzoeksrapport in onze gemeenteraad met belangstelling af en kijken uit naar de samenwerking met een dynamische schakelkracht. Een kopie van onze reactie is verstuurd aan onze rekenkamercommissie.

Conform afspraak met regionale spiegelcommissie heeft het Dagelijks Bestuur van de VRLN haar reactie op het onderzoek via het college kenbaar gemaakt. In de bijlage treft u deze aan.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

de (leeg) burgemeester

Veiligheidsregio Limburg-Noord
Post en Archief
Postbus 11
5900 AA VENLO

VERZONDEN 15 MEI 2017

GESCAND

datum	15 mei 2017	behandeld door	[REDACTED]
uw kenmerk		telefoonnummer	+31881190222
ons kenmerk	UIT022779	bijlage(n)	
onderwerp	Reactie Algemeen Bestuur op onderzoek samenwerkende rekenkamers		

Geacht college,

Graag maken wij van de gelegenheid gebruik om u onze opvattingen over het rapport van de gezamenlijke rekenkamercommissies met de titel "Regionaal (be)grip?" kenbaar te maken. Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg Noord geeft hiermee gehoor aan het verzoek tot bestuurlijke wederhoor.

Allereerst merken wij op dat wij van mening zijn dat er gedegen onderzoek is gedaan, weergegeven in een goed leesbaar rapport. Wij zien dit rapport als een waardevolle handreiking voor alle betrokkenen om te komen tot een betere wisselwerking tussen gemeenten c.q. gemeenteraden en het bestuur en de organisatie van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.

Wij zijn het van harte eens met de conclusie dat niet de structuur, maar de cultuur van samenwerken voorop moet staan. We kunnen ons dan ook nagenoeg volledig vinden in de aanbevelingen die in hoofdstuk 5 worden gedaan en zijn bereid voluit mee te werken aan de uitvoering daarvan.

Hieronder willen we kort ingaan op de gedane aanbevelingen:

1. Stel de regionale opgaven centraal en wijk slechts beargumenteerd af

Deze aanbeveling kunnen wij onderschrijven. Wij willen de regionale opgaven in een vorm van co-creatie formuleren. Wij zien de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 als een mooi startpunt om, na een informatieronde, gezamenlijk de regionale opgave te formuleren en deze neer te leggen in het nieuwe beleidsplan dat in 2019 in ons Algemeen Bestuur zal worden vastgesteld.

2. Raadsleden, wees proactief en creatief

VRLN en Raadsgriffiers verkennen reeds gezamenlijk welke mogelijkheden er zijn om tegemoet te komen aan de behoefte om kennis van relevante thema's op het gebied van Veiligheid en Gezondheid uit te wisselen.

Als gemeenteraden behoefte hebben aan raadsinformatiebijeenkomsten over voor de gemeente relevante onderwerpen willen wij die graag mede mogelijk maken.

3. Bestuurders, breng raadsleden in positie om te sturen

Van de VRLN wordt gevraagd om vóór het eind van dit jaar te komen met een producten- en dienstencatalogus. Deze is in samenwerking met de gemeentelijke ambtenaren inmiddels in ontwerp tot stand gebracht. Hoewel deze catalogus inzicht biedt, is gelet op de aard van de taakstelling en werkzaamheden van de veiligheidsregio, slechts in zeer beperkte mate sturing op output of outcome mogelijk. Met name op het terrein van brandweezorg en crisisbestrijding zijn de prestaties in hoofdzaak gericht op paraatheid en geoefendheid, en niet op een "harde" maatschappelijke opbrengst voor veiligheid. Hier is landelijk veel onderzoek naar gedaan. De aanbeveling daaruit is om niet op zoek te gaan naar opbrengsteffecten, maar de prestaties te houden op paraatheid. Dit zijn ook taken die per definitie op regionaal niveau worden georganiseerd. Bij de taken op het gebied van risicobeheersing is meer maatwerk mogelijk.

4. Creëer duidelijkheid over de belangenbehartiging binnen de besturingsstructuur

Wij zijn het eens met de stelling dat de afweging tussen lokale belangen en regionaal belang een plek moet krijgen. Een aanpassing van de structuur is daar naar onze mening niet de juiste oplossing voor. De inhoudelijke besluitvorming ligt bij de bestuurscommissies Veiligheid en GGD. Daar vindt een integrale afweging van belangen plaats.

Voor wat betreft de planning en control documenten kan het voorgestelde proces wel gestalte krijgen.

Besluitvorming over de P&C documenten vindt plaats in het algemeen bestuur. De bestuurscommissies hebben daarbij een adviserende rol. Wij zijn het daarbij eens met de beschreven rol voor het dagelijks bestuur als hoeder van het organisatiebelang.

5. Vertel het verhaal achter de cijfers en de inhoud van de besluiten

De gedane aanbevelingen kunnen wij onderschrijven. In het jaarverslag over 2016 zijn wij hier in beperkte mate al op ingegaan en zullen dit in de komende jaren verder uitbreiden.

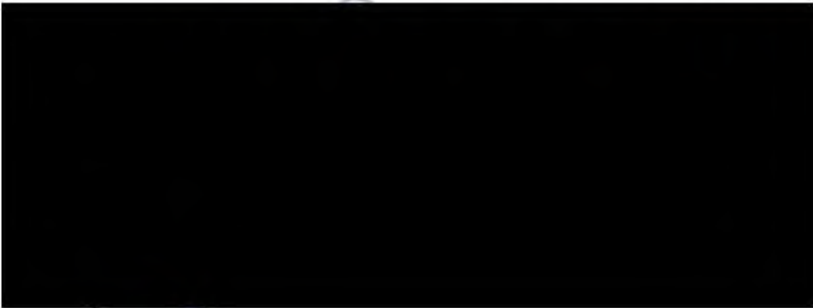
Tenslotte

Hoewel goed toegelicht aan ons Dagelijks Bestuur, vinden wij het jammer dat de scope van het onderzoek niet gericht is op de volledige organisatie van de VRLN, en een belangrijk deel, de GGD, nauwelijks in het onderzoek aan bod komt.

Juist omdat er grote verschillen zijn tussen de beide organisatieonderdelen en in de wijze waarop de lokale aanhaking gestalte krijgt, zou dit volgens ons tot een evenwichtiger oordeel omtrent de governance kunnen leiden.

Met vriendelijke groet,

Namens het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,

Regionale Rekenkamercommissie

Postbus 4750

5953 ZK Reuver

t.a.v. mevrouw [REDACTED] (ambtelijk secretaris van het
regionaal rekenkameronderzoek)

IBAN NL20 BNGH 028 5028 383 (belastingen)

IBAN NL11 BNGH 028 5008 757 (algemeen)

BIC BNGHNL2G

Datum 16 mei 2017

Behandeld door [REDACTED]

Ons kenmerk

Datum uw brief 12 april 2017

Pagina 1 van 2

Uw kenmerk

Onderwerp Bestuurlijk wederhoor Rekenkameronderzoek Veiligheidsregio Limburg-Noord

Geachte mevrouw [REDACTED]

Op 12 april il. ontvingen wij het concept rapport "Regionaal (be)GRIP? Een onderzoek naar de governance van de Veiligheidsregio Limburg-Noord". Het onderzoek is afgerond en u stelt ons in de gelegenheid inhoudelijk te reageren op het rapport. Wij bedanken u voor de mogelijkheid van hoor en wederhoor en zijn u erkentelijk voor de aanbevelingen zoals in het rapport opgenomen. In onze vergadering van 15 mei il. hebben wij gesproken over uw conclusies en aanbevelingen.

Wij begrijpen dat de opmerkingen zoals gemaakt in de ambtelijke reactie op het rapport zoveel als mogelijk zijn verwerkt in uw huidige rapport. Wij danken u daar hartelijk voor.

Conclusies Rekenkamercommissie

Wij hebben kennisgenomen van de conclusies in uw rapport. Deze worden door ons onderschreven.

Aanbevelingen Rekenkamercommissie

Omdat we de conclusies onderschrijven, kunnen we ons dan ook nagenoeg volledig vinden in de aanbevelingen die in hoofdstuk 5 worden gedaan. Hieronder willen we kort ingaan op de gedane aanbevelingen:

1. Stel de regionale opgaven centraal en wijk slechts beargumenteerd af.
Deze aanbeveling kunnen wij volledig onderschrijven.
2. Raadsleden, wees proactief en creatief!
Deze aanbeveling kunnen wij volledig onderschrijven.
3. Bestuurders, breng raadsleden in positie om te sturen!
Deze aanbeveling kan grotendeels worden onderschreven, waarbij wij een suggestie willen doen om eerst de resultaten van de (inmiddels gegeven) bestuursopdracht over de takendiscussie tussen gemeenten, RUD en VRLN af te wachten.

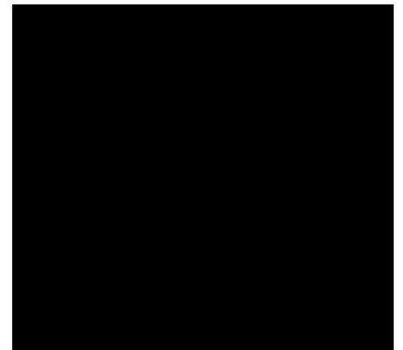
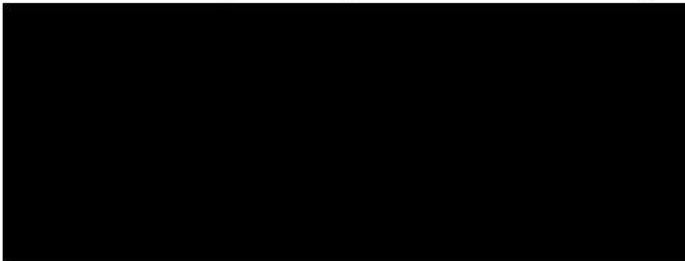

4. Creëer duidelijkheid over de belangenbehartiging binnen de besturingsstructuur. Ook deze deelaanbeveling kunnen we grotendeels onderschrijven. Vooral de stelling dat de afweging tussen lokale belangen en regionaal belang een plek moet krijgen, alsmede de regionale samenwerking op ambtelijk niveau. Echter een aanpassing van de structuur is daar niet de juiste oplossing voor. De inhoudelijke besluitvorming ligt bij de Bestuurscommissies Veiligheid en GGD. Daar dient een integrale afweging van belangen plaats te vinden.
5. Vertel het verhaal achter de cijfers en de inhoud van besluiten. Deze aanbeveling kunnen wij volledig onderschrijven.

Wij danken u nogmaals hartelijk voor het rapport en de daarin vermelde aanbevelingen. Wij vertrouwen er op u met het bovenstaande voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

De voorzitter van de rekenkamer(commissie)s Noord-
en Midden-Limburg
[REDACTED]

Weert, 23 mei 2017

Onderwerp : Bestuurlijk wederhoor regionaal onderzoek VRLN

Geachte mevrouw [REDACTED]

Ten behoeve van het bestuurlijk wederhoor deed u ons bij brief van 12 april 2017 het concept-onderzoeksrapport "regionaal (be)GRIP?; een onderzoek naar de governance van de Veiligheidsregio Limburg-Noord" toekomen. Deze versie van het rapport hebben wij in onze vergadering van 23 mei 2017 besproken. Hierbij treft u onze reactie aan.

De voorliggende rapportage getuigt van een gedegen onderzoek. Wij hebben kennis genomen van de aanpassingen die op de Nota van Bevindingen hebben plaatsgevonden.

Algemeen

Wij herkennen ons in de hoofdconclusie dat de gemeenteraden grote afstand tot de Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN) en weinig invloed op het functioneren van de VRLN ervaren. Dit geldt ook voor de spanningen die in het rapport worden geconstateerd tussen de lokale en regionale belangen.

Wij delen de aanbeveling dat de oplossing gevonden moet worden in de cultuur van de samenwerking en niet zozeer in de structuur.

Belangrijk is dat de aanbevelingen voldoende "vlees en bloed" krijgen. Met name door het "hoe" verder te concretiseren en door de te overwinnen dilemma's nadrukkelijker te benoemen.

Per aanbeveling

Stel de regionale opgaven centraal en wijk slechts beargumenteerd af.

Deze aanbeveling is erop gebaseerd dat het regionaal perspectief voorop dient te staan. Op zich een prima streven. Hierbij wordt evenwel voorbij gegaan aan de autonomie van de gemeenten. Daarnaast is de Wet op de Veiligheidsregio's het kader waarin de wettelijke taken van de veiligheidsregio staan vermeld waarvan niet kan worden afgeweken.

Raadsleden, wees proactief en creatief.

Wij delen de opvatting dat voor het sturing geven aan de VRLN een proactieve en creatieve houding van gemeenteraden nodig is. Om sturing te geven aan de VRLN wordt aanbevolen dat de gemeenteraden naast een proactieve ook een actieve houding aannemen. We wijzen erop dat de gemeenteraad een controlerende functie heeft.

Het zijn de portefeuillehouders die hierin de vooruitgeschoven positie hebben en daarvoor in positie gebracht moeten worden.

Het is evenwel aan raadsleden om de wettelijke sturingsinstrumenten slimmer te gebruiken en hierbij de samenwerking te zoeken binnen de eigen raad én met de raden in de regio. Zonder in strijd te acteren met de wettelijke instrumenten zouden ze juist de mogelijkheden ter aanvulling op deze instrumenten moeten benutten.

Bestuurders, breng raadsleden in positie om te sturen.

We delen de aanbeveling om gemeenteraden meer bij het reilen en zeilen van de VRLN te betrekken. Daarvoor is betere informatieoverdracht noodzakelijk. O.a. door de verslagen van de bestuurscommissies en van het Algemeen Bestuur consequent naar de raden terug te koppelen.

Een belangrijke aandachtspunt is om de reactie- en zienswijzeterminen beter af te stemmen op de vergadercycli binnen de gemeenten. Met name door stukken veel eerder toe te sturen zenden, waardoor raadsleden meer tijd krijgen.

Creëer duidelijkheid over belangenbehartiging binnen de bestuursstructuur.

We delen de aanbeveling dat de bestuursstructuur in de basis geen aanpassing behoeft. We onderschrijven het explicieter maken van de rolverdeling tussen de organen bestuurscommissies, DB en AB.

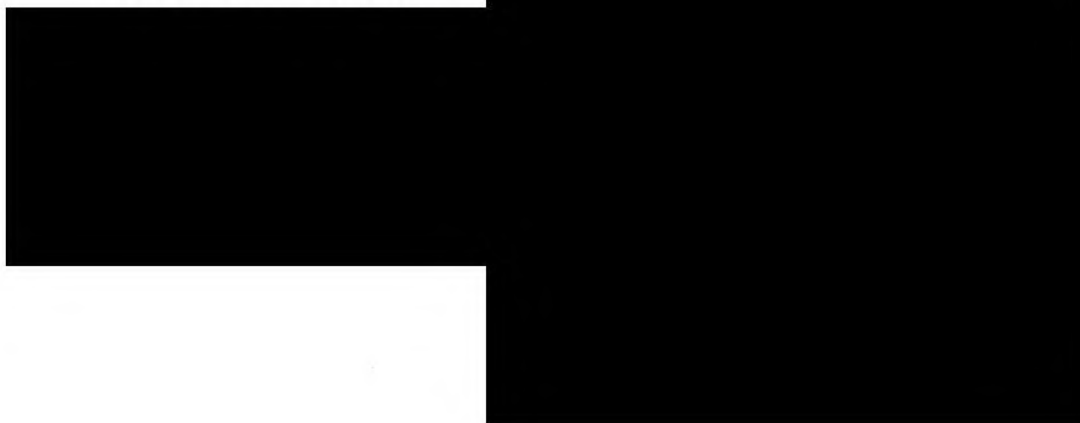
Vertel het verhaal achter de cijfers en de inhoud van de besluiten.

We herkennen ons volledig in de behoefte om de cijfers waarmee de VRLN formeel verantwoording richting gemeenten aflegt, veel beter te voorzien van het verhaal erachter. Daaraan schort het tot nu toe.

Tot slot

Wij realiseren ons dat de realisatie van voornoemde aanbevelingen een behoorlijke omslag betekent en dat hier sprake is van een proces dat niet van vandaag op morgen is gerealiseerd. Dit vraagt van alle actoren een actieve rol. Bij de gemeenten zijn dat niet alleen de gemeenteraden zelf maar ook van de raadsgriffies, de gemeentelijk portefeuillehouders en de gemeentelijke vakambtenaren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Veiligheidsregio Limburg-Noord
Post en Archief
Postbus 11
5900 AA VENLO

VERZONDEN 15 MEI 2017

GESCAND

datum 15 mei 2017

behandeld door [REDACTED]

uw kenmerk

telefoonnummer +31881190222

ons kenmerk UIT022779

bijlage(n)

onderwerp Reactie Algemeen Bestuur op onderzoek samenwerkende rekenkamers

Geacht college,

Graag maken wij van de gelegenheid gebruik om u onze opvattingen over het rapport van de gezamenlijke rekenkamercommissies met de titel "Regionaal (be)grip?" kenbaar te maken. Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg Noord geeft hiermee gehoor aan het verzoek tot bestuurlijke wederhoor.

Allereerst merken wij op dat wij van mening zijn dat er gedegen onderzoek is gedaan, weergegeven in een goed leesbaar rapport. Wij zien dit rapport als een waardevolle handreiking voor alle betrokkenen om te komen tot een betere wisselwerking tussen gemeenten c.q. gemeenteraden en het bestuur en de organisatie van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.

Wij zijn het van harte eens met de conclusie dat niet de structuur, maar de cultuur van samenwerken voorop moet staan. We kunnen ons dan ook nagenoeg volledig vinden in de aanbevelingen die in hoofdstuk 5 worden gedaan en zijn bereid voluit mee te werken aan de uitvoering daarvan.

Hieronder willen we kort ingaan op de gedane aanbevelingen:

1. Stel de regionale opgaven centraal en wijk slechts beargumenteerd af

Deze aanbeveling kunnen wij onderschrijven. Wij willen de regionale opgaven in een vorm van co-creatie formuleren. Wij zien de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 als een mooi startpunt om, na een informatieronde, gezamenlijk de regionale opgave te formuleren en deze neer te leggen in het nieuwe beleidsplan dat in 2019 in ons Algemeen Bestuur zal worden vastgesteld.

2. Raadsleden, wees proactief en creatief

VRLN en Raadsgriffiers verkennen reeds gezamenlijk welke mogelijkheden er zijn om tegemoet te komen aan de behoefte om kennis van relevante thema's op het gebied van Veiligheid en Gezondheid uit te wisselen.

Als gemeenteraden behoefte hebben aan raadsinformatiebijeenkomsten over voor de gemeente relevante onderwerpen willen wij die graag mede mogelijk maken.

3. Bestuurders, breng raadsleden in positie om te sturen

Van de VRLN wordt gevraagd om vóór het eind van dit jaar te komen met een producten- en dienstencatalogus. Deze is in samenwerking met de gemeentelijke ambtenaren inmiddels in ontwerp tot stand gebracht. Hoewel deze catalogus inzicht biedt, is gelet op de aard van de taakstelling en werkzaamheden van de veiligheidsregio, slechts in zeer beperkte mate sturing op output of outcome mogelijk. Met name op het terrein van brandweezorg en crisisbestrijding zijn de prestaties in hoofdzaak gericht op paraatheid en geoefendheid, en niet op een "harde" maatschappelijke opbrengst voor veiligheid. Hier is landelijk veel onderzoek naar gedaan. De aanbeveling daaruit is om niet op zoek te gaan naar opbrengsteffecten, maar de prestaties te houden op paraatheid. Dit zijn ook taken die per definitie op regionaal niveau worden georganiseerd. Bij de taken op het gebied van risicobeheersing is meer maatwerk mogelijk.

4. Creëer duidelijkheid over de belangenbehartiging binnen de besturingsstructuur

Wij zijn het eens met de stelling dat de afweging tussen lokale belangen en regionaal belang een plek moet krijgen. Een aanpassing van de structuur is daar naar onze mening niet de juiste oplossing voor. De inhoudelijke besluitvorming ligt bij de bestuurscommissies Veiligheid en GGD. Daar vindt een integrale afweging van belangen plaats.

Voor wat betreft de planning en control documenten kan het voorgestelde proces wel gestalte krijgen.

Besluitvorming over de P&C documenten vindt plaats in het algemeen bestuur. De bestuurscommissies hebben daarbij een adviserende rol. Wij zijn het daarbij eens met de beschreven rol voor het dagelijks bestuur als hoeder van het organisatiebelang.

5. Vertel het verhaal achter de cijfers en de inhoud van de besluiten

De gedane aanbevelingen kunnen wij onderschrijven. In het jaarverslag over 2016 zijn wij hier in beperkte mate al op ingegaan en zullen dit in de komende jaren verder uitbreiden.

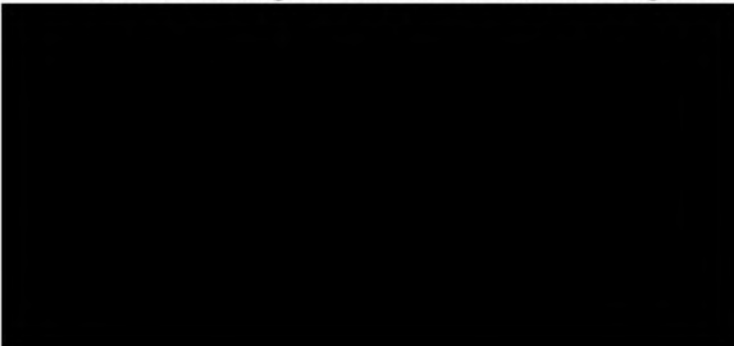
Tenslotte

Hoewel goed toegelicht aan ons Dagelijks Bestuur, vinden wij het jammer dat de scope van het onderzoek niet gericht is op de volledige organisatie van de VRLN, en een belangrijk deel, de GGD, nauwelijks in het onderzoek aan bod komt.

Juist omdat er grote verschillen zijn tussen de beide organisatieonderdelen en in de wijze waarop de lokale aanhaking gestalte krijgt, zou dit volgens ons tot een evenwichtiger oordeel omtrent de governance kunnen leiden.

Met vriendelijke groet,

Namens het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,

Meer informatie over deze rapportage of onze dienstverlening?

SeinstravandeLaar B.V.

Organisatieadviseurs voor de publieke sector
Postbus 450, 4100 AL Culemborg

www.seinstravandelaar.nl
@Seinstra_vdLaar

Projectleider/onderzoeker